ผลของอุณหภูมิและเวลาการอบอ่อนที่มีต่อโครงสร้างและประสิทธิภาพการกักเก็บประจุสังกะสี ไอออนของผงทั้งสเตน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลหการและวัสดุ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2564 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Effect of annealing temperature and time on the structure and zinc ion storage performance of tungsten powder

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering in Metallurgical and Materials Engineering Department of Metallurgical Engineering FACULTY OF ENGINEERING Chulalongkorn University Academic Year 2021 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของอุณหภูมิและเวลาการอบอ่อนที่มีต่อโครงสร้างและ	
	ประสิทธิภาพการกักเก็บประจุสังกะสีไอออนของผงทังสเตน	
โดย	นายกอกฤษต สองเมือง	
สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการและวัสดุ	
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญวัชร์ วังยาว	
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.เจียเชียน ฉิน	

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ เตชวรสินสกุล)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
	ุ ประธานกรรมการ
	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญวัชร์ วังยาว)	
จุหาลงกรณ์แหาวิทยาลั	<u>อ</u> าจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ดร.เจียเชียน ฉิน) LALONGKORN UNIVERS	SITY
	กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิธิ แสนอาจหาญ)	
	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนพร โรจน์หิรัญสกุล)	

กอกฤษต สองเมือง : ผลของอุณหภูมิและเวลาการอบอ่อนที่มีต่อโครงสร้างและ ประสิทธิภาพการกักเก็บประจุสังกะสีไอออนของผงทังสเตน. (Effect of annealing temperature and time on the structure and zinc ion storage performance of tungsten powder) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ปัญญวัชร์ วังยาว, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ดร.เจียเชียน ฉิน

แบตเตอรี่สังกะสีไอออนแบบชาร์จได้ (ZIB) ถือเป็นหนึ่งในอุปกรณ์กักเก็บพลังงานที่ น่าสนใจ เนื่องจากมีคุณสมบัติด้านความปลอดภัยและคุ้มค่าของราคา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยศึกษา วัสดุแคโทดของแบตเตอรี่ ZIB เพื่อให้ได้แบตเตอรี่ที่มีความจุสูงและหมุนเวียนนั้นยังมีไม่แพร่หลาย ดังนั้นการศึกษาวัสดุแคโทดยังคงต้องการการศึกษาเพิ่มเติม ในงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาขั้วแคโทด สำหรับใช้ในแบตเตอรี่ ZIB โดยใช้ทังสเตนออกไซด์เป็นวัสดุแคโทดสำหรับ ZIB จากงานวิจัยพบว่า ขั้วแคโทดทังสเตนออกไซด์ให้ค่าความจุของแบตเตอรี่อยู่ที่ 158 mA h g⁻¹ ณ กระแส 0.1A g⁻¹ อีก ทั้งมีประสิทธิภาพการใช้ซ้ำที่ 96% ในการทดสอบจนถึง 1,000 รอบ และมีค่าความหนาแน่นของ พลังงานที่โดดเด่น อยู่ที่ 102Wh kg⁻¹ ที่ 116 W kg⁻¹ นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังแสดงให้เห็นภาพ จำลองกลไกในการแทรกตัวของสังกะสีไอออน Zn²⁺ แบบย้อนกลับในโครงสร้างขั้วแคโทด ดังนั้น งานวิจัยนี้ถือเป็นแนวทางการศึกษาและออกแบบเพื่อใช้ทังสเตนออกไซด์เป็นขั้วแคโทดในแบตเตอรี่ ZIB ที่มีสมรรถนะสูง

CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา วิศวกรรมโลหการและวัสดุ ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

6272010521 : MAJOR METALLURGICAL AND MATERIALS ENGINEERING

KEYWORD: cathode materials, Aqueous zinc-ion batteries, W/WO3-ZIBs, W/WO3 hybrid, ZIBs, cathodes of ZIBs

Korkrit Songmueang : Effect of annealing temperature and time on the structure and zinc ion storage performance of tungsten powder. Advisor: Asst. Prof. PANYAWAT WANGYAO, Ph.D. Co-advisor: Jiaqian Qin, Ph.D.

Rechargeable aqueous zinc-ion battery (ZIB) is considered one of the attractive energy storage devices due to safety and cost-effective features. However, a few cathode materials have been studied for achieving high-capacity and cyclability of ZIB. Thus, the cathode materials available still need to be further explored. Herein, we firstly report tungsten oxide as cathode material for ZIB. The tungsten oxide cathode exhibits extraordinary rate performance (158 mA h g⁻¹ under 0.1A g⁻¹), remarkable cycling performance (96% over 1000 cycles) and remarkable energy density (102Wh kg⁻¹ at 116 W kg⁻¹). Additionally, an electrochemical mechanism based on reversible Zn^{2+} insertion/extraction in cathode structure is firstly demonstrated, and the impressive flexibility and excellent capabilities of the soft-packaged batteries are also realized. Therefore, this research will pave a novel consideration of tungsten oxide in designing cathodes of ZIBs with high electrochemical performance.

CHULALONGKORN UNIVERSITY

Field of Study:	Metallurgical and Materials	Student's Signature
	Engineering	
Academic Year:	2021	Advisor's Signature
		Co-advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัญญวัชร์ วังยาว และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร. เจีย เชียน ฉินที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสกศักดิ์ อัสวะวิสิทธิ์ชัย ประธานกรรมการในการสอบ วิทยานิพนธ์ กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ อ.ดร. นิธิ แสนอาจหาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธน พร โรจน์หิรัญสกุล สำหรับการรับฟังวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และได้ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำและความ คิดเห็นที่มีต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ในมุมมองที่แตกต่างออกไปและมีคุณประโยชน์อย่างสูง ทำให้ วิทยานิพนธ์นี้ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ นางสาวนริศรา ธูปเพ็ง สำหรับคำอธิบายศาสตร์ทางด้านโลหะวิทยา และการ วิเคราะห์ผลทางด้านเทคนิคต่างๆ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานจากห้องปฏิบัติการทดลอง QIN'S LAB ที่ สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายจัฟนี อับดุลลา นางสาวกิตติมา โลลุพิมาน นาย จิน เฉา และนางสาวตุงตุง จาง ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนตลอดจนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ขอขอบคุณสถาบันวิจัยโลหะและวัสดุสำหรับการเอื้อเฟื้อสถานที่และเครื่องมือในการทำการทดลองให้ เป็นไปได้อย่างราบรื่นตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและสมาชิกทุก ๆ ท่านในครอบครัว ที่ให้ การสนันสนุนการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ทุก ๆ ด้านด้วยดี ให้ความห่วงใย และให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงใจ สำคัญ ทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

CHULALONGKORN UNIVERSITY

กอกฤษต สองเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ዋ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	۹۹
กิตติกรรมประกาศ	ຈ
สารบัญ	ນີ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นและความสำคัญของงานวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
1.3 ขอบเขตงานวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 วรรณกรรมปริทรรศน์	5
2.1 ระบบกักเก็บพลังงาน (Energy Storage Systems)	5
2.2 แบตเตอรี่ (Battery)	6
2.2.1 แบตเตอรี่ปฐมภูมิ (Primary battery)	6
2.2.2 แบตเตอรี่ทุติยภูมิ (Secondary battery)	7
2.2.3 องค์ประกอบของแบตเตอรี่	7
2.2.3.1 แอโนด (Anode)	7
2.2.3.2 ขั้วแคโทด (Cathode)	7
2.2.3.3 ตัวแยก (Separator)	7
2.2.3.4 อิเล็กโทรไลต์ (Electrolyte)	8
2.3 ปฏิกิริยาครึ่งเซลล์ (Half-cell reactions)	8
2.4 แบตเตอรี่สังกะสีไอออน	8

2.4.1 แบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออนชนิดเปียก (ZIBs)	9
2.4.2 ปัญหาของ ZIBs	9
2.4.3 หัวข้อวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	16
3.1 การเตรียมส่วนประกอบแบตเตอรี่	17
3.1.1 สารเคมี วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องทดสอบที่ใช้ในการทดลอง	17
3.1.2 ขั้นตอนการเตรียมอิเล็กโทรไลต์	18
3.1.3 ขั้นตอนเตรียมสาร WO ₃	19
3.1.4 ขั้นตอนการเตรียมแคโทด	19
3.1.5 ขั้นตอนการเตรียมตัวคั่น	20
3.2 การประกอบแบตเตอรี่ Zn WO3 full batteries	20
3.3 การทดสอบแบตเตอรี่	23
3.3.1 ทดสอบ Rate performance	23
3.3.2 เทคนิค XRD และ SEM	23
3.3.3 วิเคราะห์ Potentiostat, Battery tester, HRTEM และ XPS	24
บทที่ 4 ผลการทดลอง	25
4.1 สีของทั้งสเตนออกไซด์	25
4.2 ผลวิเคราะห์ Rate performance	26
4.3 ผลวิเคราะห์ลักษณะของผลึกด้วยเทคนิค X-ray diffraction (XRD)	29
4.4 ผลวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยเทคนิค Scanning Electron Microscope (SEM)	35
4.5 ผลวิเคราะห์ High-resolution transmission electron microscopy (HRTEM)	37
4.6 ผลวิเคราะห์ X-ray Photoelectron spectroscopy (XPS)	38
4.7 ผลทดสอบ Specific capacity	39
4.8 การวิเคราะห์สมบัติทางไฟฟ้าเคมีด้วย Cyclic voltammetry (CV curves)	40

4.9 ผลวิเคราะห์ Galvanostatic charge-discharge profiles (GCD profiles)	
4.10 ผลวิเคราะห์ Electrochemical impedance spectroscopy (EIS)	43
4.11 ผลทดสอบความสามารถในการวนซ้ำ (Cyclability)	
4.12 ผลวิเคราะห์ CV curves ขั้วแคโทดทังสเตนออกไซด์	45
4.13 ผลวิเคราะห์ XRD ขั้วแคโทด W/WO₃ หลังผ่านการอัด และคายประจุ	
4.14 EDS ของขั้วแคโทด W/WO3 หลังผ่านการคายประจุ	47
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง	
5.1 สรุปผลการวิจัย	
5.2 ข้อเสนอแนะ	
ภาคผนวก	50
บรรณานุกรม	72
ประวัติผู้เขียน	80
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
CHULALONGKORN UNIVERSITY	

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นและความสำคัญของงานวิจัย

เนื่องจากความต้องการพลังงานไฟฟ้าทั่วโลกมีแนวโน้มคาดว่าจะเพิ่มขึ้น ทรัพยากรพลังงาน หมุนเวียน เช่น พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานน้ำ ได้รับความสนใจจากทั่วโลก อย่างไรก็ ตามพลังงานเหล่านี้มีความผันผวนขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ ณ ปัจจุบันนี้ ทั่วโลกจึงหันมาให้ความสำคัญ ในการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานยั่งยืน ที่เรียกว่า "ระบบกักเก็บพลังงาน" (Energy Storage Systems) เพื่อเป็นกุญแจสำคัญของความมั่นคงของพลังงานแห่งโลกอนาคต

ระบบกักเก็บพลังงาน (Energy Storage Systems) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสะสมพลังงาน และนำพลังงานที่สะสมไว้นั้นออกมาใช้ในยามจำเป็น ระบบกักเก็บพลังงานนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยใน การบริหารจัดการพลังงานหมุนเวียนและรักษาสมดุลระหว่างการผลิตและการบริโภค (Energy consumption) ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ปัจจุบันระบบกักเก็บพลังงานรู้จักกันดีในนาม "แบตเตอรี่" ซึ่ง เข้ามามีส่วนช่วยตอบโจทย์พลังงานไฟฟ้าในช่วงที่แสงแดดและลมสามารถผลิตไฟฟ้าได้ โดยการเก็บ พลังงานสะอาดส่วนหนึ่งไว้ในแบตเตอร์รี่และส่งผ่านพลังงานสู่ผู้บริโภคเมื่อมีความต้องการใช้ ปัจจุบัน แบตเตอรี่มีส่วนสำคัญต่อการขยายตัวเชิงพานิชย์เป็นอย่างมาก

รูปที่ 1.1 แผนผังของระบบจัดเก็บพลังงานแบตเตอรี่ [1]

แบตเตอรี่ คืออุปกรณ์ที่สามารถเปลี่ยนพลังงานเคมีที่กักเก็บไว้ให้เป็นพลังงานไฟฟ้าได้ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ แบตเตอรี่แบบปฐมภูมิ (Primary battery), แบตเตอรี่ ทุติยภูมิ (Secondary battery), แบตเตอรี่เชิงกล (mechanically rechargeable battery) และ แบตเตอรี่ผสม (hybrid battery)

โดย แบตเตอรี่แบบปฐมภูมิ และแบตเตอรี่ทุติยภูมิ ได้รับความนิยมใช้กันมากที่สุดในปัจจุบัน แบตเตอรี่ทั้งสองชนิดมีความแตกต่างกันในแง่ของปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมี (Electrochemical reaction) โดยปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมีของแบตเตอรี่แบบปฐมภูมิจะไม่สามารถย้อนกลับได้ (ไม่สามารถชาร์จได้) ในขณะที่ปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมีของแบตเตอรี่แบบทุติยภูมิสามารถย้อนกลับได้ (ชาร์จได้) ซึ่งแบตเตอรี่ ทุติยภูมิได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากมีค่าความจุ (Capacity) และความ หนาแน่นพลังงานสูง (High density energy) ตัวอย่างแบตเตอรี่ที่มีค่าความจุ (Capacity) และความ หนาแน่นพลังงานสูง (High density energy) ตัวอย่างแบตเตอรี่ที่มีค่าความจุพลังงานสูง เนื่องจาก ลิเทียมเป็นธาตุที่มีน้ำหนักเบาและค่าศักย์ไฟฟ้ารีดักชันมาตรฐาน (standard reduction potential) ที่ต่ำ อย่างไรก็ตามการใช้แบตเตอรี่ลิเทียมไอออนยังมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิเช่น ปริมาณ ทรัพยากรลิเทียมที่มีน้อย ราคาต้นทุนการผลิตที่สูง ความปลอดภัย และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ค่อนข้างต่ำ[2] เนื่องจากการผลิตแบตเตอรี่ชนิดนี้ใช้อิเล็กโทรไลต์อินทรีย์ซึ่งมีความเป็นพิษ ไวไฟ สามารถระเบิดได้ นอกจากนี้ส่วนผสมของแบตเตอรี่ลิเทียมไอออนยังประกอบด้วยโลหะหนัก ซึ่งยาก ต่อการกำจัด และมีโอกาสเกิดการรั่วไหลของสารพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมได้

ด้วยข้อจำกัดที่กล่าวมาข้างต้น นักวิจัยจึงได้พัฒนาแบตเตอรี่สังกะสีไอออน (ZIBs) เพื่อมา ทดแทน โดยจุดเด่นของแบตเตอรี่สังกะสีไอออน ได้แก่ ต้นทุนการผลิต ความปลอดภัย และเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสามารถใช้น้ำเป็นอิเล็กโทรไลต์ ปัจจุบันมีงานวิจัยที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของ แบตเตอรี่สังกะสีไอออนในแง่ต่างๆ เช่น อายุการใช้งานและความจุ โดยหนึ่งในกลยุทธ์การออกแบบ คือการพัฒนาขั้วแคโทดและแอโนด โดยการใช้ออกไซด์ชนิดต่างๆ เช่น แมงกานีสออกไซต์ MnO₂ [3], Mn₂O₃ [4],[5], Na_{0.44}MnO₂ [6], วานาเดียมออกไซด์ (TMVO) [3], (NH₄)₂V₁₀O₂₅•8H₂O [7] และ โมลิบดีนัมออกไซด์ นอกเหนือจากนี้จากงานวิจัยของ Bao และคณะ ๆ [8] ยังได้พัฒนา ทังสเตน ออกไซด์ (WO₃) เป็นขั้วแคโทด WO_{3-x}/C nanosheets แต่ใช้ในแบตเตอรี่ลิเทียม ซึ่งเมื่อพิจารณา ขนาดรัศมีไอออนของ Zn²⁺ (0.75 Å) และ Li⁺ (0.76 Å) นั้น จะพบว่ามีความใกล้เคียงกัน จึงเป็นที่ น่าสนใจที่จะศึกษาผลของ WO₃ เป็นวัสดูแคโทดสำหรับแบตเตอรี่สังกะสีไอออน

- 1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
  - 1. เพื่อศึกษาผลของตัวแปรการอบอ่อนที่มีผลต่อโครงสร้างของผงทังสเตน
  - เพื่อประกอบแบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออนโดยใช้ผงทั้งสเตนที่ผ่านการอบอ่อนเป็นขั้ว แคโทด
  - เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการกักเก็บประจุของแบตเตอรี่สังกะสีที่ขั้วแคโทดประกอบขึ้นจาก ผงทังสเตนที่ผ่านการอบอ่อน
- 1.3 ขอบเขตงานวิจัย
  - มงทังสเตนบริสุทธิ์ 99.9% จะถูกอบอ่อนที่อุณหภูมิ 400°C, 450°C, 500°C, 550°C และ
     600°C เป็นเวลา 1 ชั่วโมงและ 2 ชั่วโมง
  - แบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ (Zn||WO₃ full batteries) จะถูกประกอบขั้น โดยใช้ ผงทังสเตนที่ผ่านการอบอ่อนเป็นขั้วแคโทด โดยใช้ ZnSO₄ และน้ำเป็นอิเล็กโทรไลต์
  - แบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ที่ประกอบขึ้นโดยใช้ผงทังสเตนที่ผ่านการอบอ่อนที่ อุณหภูมิต่างๆ เป็นขั้วแคโทด จะถูกทดสอบประสิทธิภาพของแบตเตอรี่ (Rate performance)
  - 4. ขั้วแคโทดทั้งสเตนออกไซด์ที่ให้ประสิทธิภาพของแบตเตอรี่ (Rate performance) ที่ดีจะ ถูกวิเคราะห์โครงสร้างผลึกด้วยเทคนิค XRD และ โครงสร้างทางจุลภาค SEM
  - 5. ขั้วแคโทดทังสเตนออกไซด์ที่ให้ประสิทธิภาพของแบตเตอรี่ (Rate performance) ที่ดี ที่สุดในงานวิจัยนี้ จะถูกนำไปทดสอบด้วยเครื่อง Potentiostat เพื่อวิเคราะห์ CV curves, Cyclability และ GCD profiles นอกเหนือจากนี้ยังถูกวิเคราะห์ด้วย Battery tester เพื่อหา Rate performance และ EIS
- 1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
  - สามารถบรรลุผลในการศึกษาผลของตัวแปรต่างๆที่มีผลต่อการอบอ่อนของผงทั้งสเตน เพื่อใช้เป็นขั้วแคโทดในแบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออน
  - สามารถบรรลุผลในเรื่องประกอบแบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออนโดยใช้ทั้งสเตนออกไซด์เป็น ชั้วแคโทดได้สำเร็จ
  - สามารถอธิบายผลของอุณหภูมิและเวลาที่มีส่งผลต่อคุณสมบัติของแบตเตอรี่ชนิดสังกะสี ไอออน

 เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตแบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออน โดยใช้ขั้วแคโทดแบบใหม่อัน เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการนำไปใช้งานจริงต่อไป

Chulalongkorn University

บทที่ 2 วรรณกรรมปริทรรศน์

2.1 ระบบกักเก็บพลังงาน (Energy Storage Systems)

ระบบกักเก็บพลังงาน (Energy Storage System) หมายถึง ระบบเก็บสะสมพลังงาน ส่วนเกินที่ผลิตได้ เพื่อนำพลังงานที่กักเก็บมาใช้ในยามจำเป็น โดยจำแนกออกเป็น 4 ประเภทหลักๆ ได้แก่ การจัดเก็บพลังงานไฟฟ้าเคมี (Electrochemical energy storage system), การจัดเก็บ พลังงานกล (Mechanical energy storage system), การจัดเก็บพลังงานไฟฟ้า (Electrical energy storage system) และการจัดเก็บพลังงานความร้อน (Thermal energy storage system) ดังแสดงในรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.2 ค่าความจุพลังงานจำเพาะและค่ากำลังจำเพาะของระบบกักเก็บพลังงานชนิดต่างๆ [10]

2.2 แบตเตอรี่ (Battery)

แบตเตอรี่ (Battery) คืออุปกรณ์ที่สามารถเปลี่ยนพลังงานเคมีที่กักเก็บไว้ให้เป็นพลังงาน ไฟฟ้าได้ องค์ประกอบของแบตเตอรี่ประกอบด้วย ขั้วแคโทด (ขั้วบวก) ขั้วแอโนด (ขั้วลบ) และ สารละลายอิเล็กโทรไลต์ (Electrolyte solution) ดังแสดงในรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 องค์ประกอบพื้นฐานของแบตเตอรี่

การสะสมพลังงานในรูปแบบของแบตเตอรี่ในรูปแบบต่างๆ อาจต้องพิจารณาตามเกณฑ์ที่ เหมาะสม อาทิ การสูญเสียระหว่างการประจุ การเก็บสะสม และการคายประจุ ขนาดความจุ ความ หนาแน่นการเก็บสะสม ความหนาแน่นเชิงพลังงาน ความหนาแน่นเชิงกำลังไฟฟ้า อายุการใช้งาน และต้นทุน เป็นต้น อย่างที่กล่าวมาข้างต้นแบตเตอรี่มีมากมายหลายชนิดเพื่อเลือกใช้ให้เหมาะสมกับ งานด้านต่างๆ แบตเตอรี่ที่นิยมใช้กันมากที่สุด ได้แก่ แบตเตอรี่แบบปฐมภูมิ และ แบตเตอรี่ทุติยภูมิ

2.2.1 แบตเตอรี่ปฐมภูมิ (Primary battery) พยาลัย

เป็นแบตเตอรี่แบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เช่น ถ่านอัลคาไลน์ ถ่านลิเทียม ที่ใช้ในวิทยุ นาฬิกา รีโมตควบคุม มีคุณสมบัติ เก็บพลังงานได้สูง อายุการใช้งานสูง พร้อมใช้งานทันที มีค่าพลังงาน จำเพาะที่สูง และอายุการใช้งานนาน แต่เมื่อผ่านการใช้งานแล้ว ไม่สามารถนำกลับมาชาร์จประจุได้ ส่งผลให้กลายเป็นขยะ ตัวอย่างดังรูปที่ 2.4

Battery system	Cell reaction	Potential (V)
Leclanché	$Zn + 2MnO_2 + 2NH_4CI \rightarrow ZnNH_3Cl_2 + Mn_2O_3$	1.5
Manganese alkaline	$Zn + 2MnO_2 + 2H_2O \rightarrow ZnO + Mn_2O_3$	1.5
Silver oxide/zinc	$Zn + Ag_2O + H_2O \rightarrow Zn(OH)_2 + 2Ag$	1.6
Air/zinc (alkaline)	$2Zn + O_2 \rightarrow 2ZnO$	1.45
Lithium/manganese dioxide	$Li + Mn^{4+}O_2 \rightarrow Mn^{3+}O_2 + (Li^+)$	3.5
Thionyl chloride	$4Li+2SOCI_2 \rightarrow 4LiCI+S+SO_2$	3.9

รูปที่ 2.4 แบตเตอรี่ชนิดปฐมภูมิ [11]

2.2.2 แบตเตอรี่ทุติยภูมิ (Secondary battery)

เป็นแบตเตอรี่ที่สามารถนำกลับมาชาร์จประจุใหม่ได้ โดยอาศัยหลักการของปฏิกิริยาไฟฟ้า เคมีที่สามารถย้อนกลับได้ แบตเตอรี่ในกลุ่มนี้ อาทิ แบตเตอรี่รถยนต์ แบตเตอรี่มือถือ และอุปกรณ์ พกพา ความสามารถในการชาร์จประจุ ดังแสดงในรูปที่ 2.5

2.2.3.1 แอโนด (Anode)

เป็นแหล่งกักเก็บและปลดปล่อยไอออน โดยปฏิกิริยาในฝั่งของแอโนดนั้น เป็นปฏิกิริยา ออกซิเดชันระหว่างกระบวนการคายประจุ (Discharging process) ในทางตรงข้ามกันเมื่ออยู่ใน กระบวนการอัดประจุ(Charging process) เลขออกซิเดชันของธาตุของแอโนดจะเพิ่มขึ้นซึ่งเป็น ปฏิกิริยารีดักชัน [13] CHULALONGKORN UNIVERSITY

2.2.3.2 ขั้วแคโทด (Cathode)

ปฏิกิริยาที่ขั้วแคโทดจะตรงข้ามกับขั้วแอโนด นั่นคือปฏิกิริยาในฝั่งของแคโทดนั้นเป็น ปฏิกิริยารีดักชันระหว่างกระบวนการคายประจุ และออกซิเดชันระหว่างกระบวนการอัดประจุ [13]

2.2.3.3 ตัวแยก (Separator)

ตัวแยก (Separator) ทำหน้าที่แยกขั้วแคโทด และแอโนดออกจากกัน เป็นส่วนที่ป้องกัน ไม่ให้ขั้วแคโทดสัมผัสกับขั้วแอโนด จนเกิดการลัดวงจร

2.2.3.4 อิเล็กโทรไลต์ (Electrolyte)

เป็นสารละลายตัวนำไฟฟ้าที่ยอมให้ไอออนไหลผ่านแต่ไม่ยอมให้ อิเล็กตรอนไหลผ่าน อิเล็กโทรไลต์จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางให้ไอออนวิ่งผ่านไป-มาระหว่างขั้วแอโนดและแคโทดได้

2.3 ปฏิกิริยาครึ่งเซลล์ (Half-cell reactions)

ปฏิกิริยาเคมีในแบตเตอรี่จะประกอบด้วยสองครึ่งเซลล์ โดยแต่ละครึ่งเซลล์จะประกอบด้วย ขั้วไฟฟ้าที่จุ่มลงไปในสารละลายสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ขั้วที่เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชัน เรียกว่า ขั้วแอโนด และขั้วที่เกิดปฏิกิริยารีดักชัน เรียกว่าขั้วแคโทด ปฏิกิริยาแสดงดังสมการ

$$M_{1(s)} \leftrightarrow M_1^{n+}{}_{(aq)} + ne^- \tag{2.1}$$

เมื่อแบตเตอรี่เกิดการคายประจุ ขั้วแอโนดในแบตเตอรี่จะออกซิไดซ์ และกลายเป็นไอออน ดังสมการ 2.2 โลหะ $M_{1(s)}$ จะค่อยๆกร่อน เกิดเป็น M_1^{n+} เรียกปฏิกิริยานี้ว่า ออกซิเดชัน โดย M_{1(s)} คือขั้ววัสดุรีดิวซ์ และM₁ⁿ⁺_(aq) คือ ไอออนที่ถูกออกซิไดซ์จะละลายละลายลงมาในสารละลายอิ เล็กโทรไลต์ ส่วนในขณะเดียวกันนั้นปฏิกิริยารีดักซันได้เกิดขึ้นที่อีกขั้วหนึ่ง ดังสมการ 2.2

$$M_{2}^{n+}{}_{(aq)} + ne^{-} \to M_{2(s)}$$
 (2.2)

เมื่อเกิดปฏิกิริยาที่ 2.1 และ 2.2 จะได้ปฏิกิริยาที่เรียกว่า ปฏิกิริยาครึ่งเซลล์ เขียนได้สมการที่

$$M_1(s)|M_1^+(aq)||M_2^{n+}(aq)|M_2(s)$$
(2.3)

2.4 แบตเตอรี่สังกะสีไอออน

แบตเตอรี่สังกะสีใช้สารละลายซิงค์ซัลเฟต (ZnSO4) เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ปฏิกิริยาที่ เกิดขึ้นเป็นแบบย้อนกลับได้ ดังสมการ 2.4

$$Zn^{2+} + 2e^{-} + 2\operatorname{Mn}O_2 \leftrightarrow ZnMn_2O_4 \tag{2.4}$$

แบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออนสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิดหลักๆ คือ แบตเตอรี่ชนิดซิงค์ไอออน (Zinc-ion batteries), แบตเตอรี่นิกเกิล-สังกะสี (Ni–Zn batteries) และแบตเตอรี่สังกะสี-อากาศ (Zn-air batteries) ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะแบตเตอรี่ชนิดซิงค์ไอออน (Zinc-ion batteries) ชนิด เปียก

2.4.1 แบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออนชนิดเปียก (ZIBs)

ในช่วงปีที่ผ่านมานี้ แบตเตอรี่สังกะสีไอออนชนิดเปียกเป็นที่ต้องการในตลาดพลังงานอย่าง มาก เนื่องจากข้อดี คือเป็นแบตเตอรี่ที่มีความหนาแน่นของพลังงานที่โดดเด่น ราคาไม่แพง มีความ ปลอดภัยสูง [14] นอกเหนือจากนี้ ยังมีศักยภาพในการรีดอกซ์ต่ำ (-0.762 V) ความจุตามทฤษฎีสูง (819 mAh g⁻¹) มีการนำไฟฟ้าที่โดดเด่น (1 S cm⁻¹) และสามารถใช้น้ำเป็นอิเล็กโทรไลต์ซึ่งให้การนำ ไอออนสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับอิเล็กโทรไลต์ที่ไม่ใช่น้ำ [15][16] นอกเหนือจากเล็กโทรไลต์ที่เป็น น้ำแล้ว ยังสามารถใช้อิเล็กโทรไลต์ที่เป็นกลางหรือเป็นกรดอ่อน ที่มีค่า pH 3.6–6.0 ได้อีกด้วย ทำให้ ช่วยยับยั้งการเกิดเดนไดรต์ได้ดีกว่าเมื่อเทียบกับอิเล็กโทรไลต์อัลคาไลน์ และส่งผลให้ประสิทธิภาพ ของแบตเตอรี่มีเสถียรภาพมากขึ้น [17]

2.4.2 ปัญหาของ ZIBs

แม้ว่าอิเล็กโทรไลต์ของ ZIBs มีเป็นฤทธิ์เป็นกลางหรือกรดอ่อนซึ่งสามารถยับยั้งการเกิดเดน ไดรต์ได้ในระดับหนึ่ง แต่ปฏิกิริยาด้านขั้วแอโนดยังสามารถเกิดการกัดกร่อนได้ ทำให้พื้นผิวแอโนดไม่ สม่ำเสมอหลังจากการใช้งานวนซ้ำหลายครั้งส่งผลต่ออายุขัยของเซลล์ [18][19] และข้อจำกัดอีก ประการหนึ่งที่สำคัญคือ ZIBs มีความเสถียรทางไฟฟ้าเคมีที่จำกัดของอิเล็กโทรไลต์ในน้ำและการคาย ประจุที่ค่อนข้างต่ำ [20] ปัจจัยทั้งหมดเหล่านี้จึงทำให้เกิดการศึกษาพัฒนาจนถึงปัจจุบัน

2.4.3 หัวข้อวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีหลากหลายงานวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพของ ZIBs ในเรื่องของ ความจุ อายุ การใช้งาน การออกแบบขั้วแคโทด ขั้วแอโนด และอิเล็กโทรไลต์ ดังแสดงในรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 ความท้าทายและกลยุทธ์การออกแบบของ ZIBs ชนิดเปียก [21]

ตัวอย่างการพัฒนาวัสดุแคโทดที่มีประสิทธิภาพสูงและเพิ่มความทนทานของ ZIBs เช่น การ ใช้ออกไซด์ที่มีแมงกานีสเป็นส่วนประกอบ อาทิ MnO₂ [3], Mn₂O₃ [4],[5], Na_{0.44}MnO₂ [6] ดัง แสดงในรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.7 การพัฒนาโดยย่อของวัสดุแคโทดและวัสดุแอโนดของ ZIBs ชนิดเปียก [21]

มีงานวิจัยที่ใช้วานาเดียมออกไซด์ (TMVO) สำหรับการผลิตแบตเตอรี่ ZIBs ดังแสดงในรูปที่ 2.8 จากงานวิจัยพบว่าแบตเตอรี่ ZIBs ที่ประกอบได้ แสดงประสิทธิภาพทางไฟฟ้าเคมีที่โดดเด่นด้วย กำลังสูง (3168 Wkg⁻¹) และ energy output มีค่าสูงถึง 114 W h kg⁻¹ พลังงานจำเพาะที่ยอดเยี่ยม ที่ 166 W h kg⁻¹ และการเก็บรักษาความจุสูงที่ 85% ในการใช้วนซ้ำ 1,000 รอบ ที่ 4000 mA g⁻¹

รูปที่ 2.8 ประสิทธิภาพการใช้วานาเดียมออกไซด์ (TMVO) สำหรับการผลิตแบตเตอรี่สังกะสึในน้ำ [3]

นอกจากนี้ ผลจากการศึกษาของ Jin Cao และคณะฯ พบว่าการใช้ (NH₄)₂V₁₀O₂₅•8H₂O ที่ มีโครงสร้างภายในแบบแผ่นนาโนมีช่องทางการแพร่กระจาย Zn²⁺ ช่วยทำให้เกิดการนำไฟฟ้าที่ดี และ มีความเสถียรของโครงสร้าง มีการแพร่กระจายของ Zn²⁺ ที่รวดเร็ว ให้ค่าความจุอยู่ที่ 408 mAh g⁻¹ ที่ 0.1 A g⁻¹ มีความเสถียรในการใช้ซ้ำ 4000 รอบอยู่ที่ 94.1% และค่าความหนาแน่นของกระแสอยู่ ที่ 287 Wh kg⁻¹ ชิ้นงานตัวอย่างในทดสอบแสดงดังรูปที่ 2.9

รูปที่ 2.9 แบตเตอรี่ NVOD||Zn [7]

นอกเหนือจากวิจัยของ Jin Cao ยังมีงานวิจัยอื่นๆ ที่พยายามอย่างมากในการพัฒนาวัสดุ แคโทดชนิดอื่นที่มีประสิทธิภาพสูงและทนทาน อาทิ เช่น ZnHCF [22], CuHCF [23] รวมถึง Vanadium-based materials เช่น V₂O₅ [24], VO₂ [25] และMg_xV₂O₅·nH₂O [26]

ในงานวิจัยของ Lu และคณะฯ ได้ทำการศึกษาขั้วแคโทด โดยใช้แมงกานีสออกไซด์ (MnO₂) ที่ห่อด้วย zinc hexacyanoferrate (ZnHCF) nanocubes (ZnHCF@MnO₂) ชิ้นงานเตรียมได้ โดย ใช้วิธีการตกตะกอน วัสดุที่ได้เป็นวัสดุคอมโพสิตที่มีโครงสร้างเฉพาะตัว จากการรวมคุณสมบัติ capacitive และ intercalative ของส่วนประกอบทั้งสองเข้าด้วยกันส่งผลให้เกิดการเสริมฤทธิ์กัน ดังนั้น การห่อหุ้มของ ZnHCF nanocubes ด้วยแผ่นนาโน MnO₂ ทำให้มีความสามารถในการคาย ประจุสูง ชิ้นงานแสดงดังรูปที่ 2.10 จะเห็นว่างานวิจัยที่ผ่านมาให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับวัสดุที่มี แมงกานีส และวานาเดียม เนื่องจากการผลิตใช้ต้นทุนต่ำและสะดวก แต่ข้อเสียคือวัสดุเกิดการ ขยายตัวและสลายตัวของส่วนประกอบ

รูปที่ 2.10 ประสิทธิภาพแบตเตอรี่ ZnHCF@MnO2 composite [22]

ถึงแม้ว่า สารประกอบจากแมงกานีสออกไซด์ Mn₂O₃ และMnO₂ ได้รับการพิจารณาว่าเป็น วัสดุแคโทดที่น่าสนใจ อย่างไรก็ตามออกไซด์ชนิดนี้ ยังมีข้อด้อยเรื่องความสามารถในการนำไฟฟ้าต่ำ ทีมวิจัยของ Liu พยายามพัฒนาข้อด้อยในด้านนี้ โดยการใช้ Mn₂O₃@C flake แบบเรียงซ้อนแนวตั้ง 3 มิติ ดังภาพที่ 2.11

รูปที่ 2.11 วัสดุอิเล็กโทรดในโครงสร้าง 3D self-standing sheets [27]

จากการวิจัยพบว่าค่า high reversible volumetric capacity อยู่ที่ 154.9 mA h cm⁻³ ค่า high energy density อยู่ที่ 30.1 mW h cm⁻³ และ cyclability ลดลงเหลือ 79.6% หลังการใช้งาน วนซ้ำ 3000 รอบ การพัฒนาเป็นการเชื่อมต่อแบบอนุกรมหรือขนานกันนั้น เพื่อช่วยเพิ่มคุณสมบัติ ทางโครงสร้าง ZIBs ให้สามารถมีแรงดันไฟขาออกและความหนาแน่นของพลังงานที่สูงขึ้น [28]

อีกหนึ่งของความท้าทายของงานวิจัยใน ZIBs คือการพัฒนาความเสถียรของอิเล็กโทรไลต์ที่ เป็นน้ำ งานวิจัยของ Zhang และคณะๆ พบว่าการใช้ H₁₁Al₂V₆O_{23.2}@graphene (HAVO@G) โครงสร้างที่หุ้มด้วยกราฟีนสามารถรักษาโครงสร้างให้คงที่ในระหว่างกระบวนการคายประจุ ซึ่งช่วย ยับยั้งการละลายขององค์ประกอบในอิเล็กโทรไลต์ที่เป็นน้ำได้ โครงสร้างแสดงดังรูปที่ 2.12 ถึงแม้ว่า วานาเดียมออกไซด์เป็นตัวเลือกที่น่าสนใจสำหรับวัสดุแคโทดในแบตเตอรี่ ZIBs แต่ยังคงต้องการการ พัฒนาโครงสร้างให้มีความเสถียรมากขึ้น จากการศึกษาของ Tian และคณะ ๆ พบว่า การใช้ hydrated vanadium pentoxide (V₂O₅ · nH₂O, VOH) สามารถทำให้เกิดโครงสร้างใหม่ของ hydrated vanadate (KV₁₂O_{30-y} · nH₂O, KVOH) ช่วยแพร่กระจายไอออนที่เร็วขึ้นและยังมี longterm cycling stability ทีดีขึ้น ความจุอยู่ที่ 436 mAh g⁻¹ ที่ 0.05 A g⁻¹ มี cycling stability 92% จากการใช้งานซ้ำที่ 3000 รอบ มี high energy density ที่ 308 Wh kg⁻¹ และ power density 7502 W kg⁻¹ [29]

รูปที่ 2.12 ในโครงสร้าง H₁₁Al₂V₆O_{23.2}@graphene [30]

นอกจากจากการใช้ แมงกานีสออกไซด์ และวานาเดียมออกไซด์ ที่กล่าวมาข้างต้น ยังมี งานวิจัยที่ใช้ออกไซด์ชนิดอื่นในการพัฒนาขั้วแคโทด การศึกษาของ He และคณะ ๆ ได้ทำการศึกษา ขั้วแคโทดจากโมลิบดีนัมออกไซด์ (MoO3) ในโครงสร้างแบบ orthorhombic ประกอบขึ้นเป็น แบตเตอรี่ ZIBs จากการศึกษาพบว่าเกิดความไม่เสถียรทางไฟฟ้าเคมี ซึ่งเกิดจากการทำลายและการ ละลายอย่างรุนแรงของวัสดุ MoO₃ nanowires ที่ใช้ แต่สามารถแก้ไขได้โดยการใช้ PVA/ ZnCl₂ electrolyte อย่างมีประสิทธิภาพ แบตเตอรี่ ZIBs ที่ใช้แคโทดชนิด MoO₃ nanowires ให้ค่า capacity retention อยู่ที่ 70.4% ในการใช้ซ้ำที่ 400 cycles โดยให้ energy density สูงถึง 2.65 mAh cm⁻² (243.1 mAh g⁻¹) ภาพจำลอง แสดงดังรูปที่ 2.13

รูปที่ 2.13 ภาพจำลองของ Zn2+ intercalation/deintercalation mechanism ของ orthorhombic MoO₃ electrode [31]

ออกไซด์อีกชนิดที่น่าสนใจในการพัฒนาใช้เป็นขั้วแคโทด และยังไม่พบการศึกษาในแบตเตอรี่ ชนิด ZIBs คือ ทังสเตนออกไซด์ (WO₃) จากวิจัยของ Bao และคณะ ๆ ได้เตรียมขั้วแคโทดจากวัสดุ WO_{3-x}/C nanosheets ในแบตเตอรี่ LIBs จากการศึกษาพบว่า discharge capacity อยู่ที่ 1,866 mA h g⁻¹ ที่การใช้ซ้ำที่ 100 cycles โครงสร้างของ WO_{3-x}/C ultrathin nanosheets ช่วยเพิ่ม electronic conductivity และช่วยเพิ่มการเคลื่อนที่ของ Li⁺ ประสิทธิภาพของแบตเตอรี่แสดงดังรูป ที่ 2.14

รูปที่ 2.14 ประสิทธิภาพของ WO3-x/C nanosheets [8]

เมื่อพิจารณาขนาดรัศมีไอออนที่คล้ายกันของ Zn²⁺ (0.75 Å) และ Li⁺ (0.76 Å) จะทำให้ สามารถใช้ WO₃ เป็นวัสดุแคโทดสำหรับ ZIBs ได้ [32] และยังไม่มีงานวิจัยที่ใช้ WO₃ เป็นแคโทดใน แบตเตอรี่ ZIBs วิทยานิพนธ์นี้จึงสนใจพัฒนาวัสดุแคโทด โดยใช้ WO₃ ดังภาพจำลองแสดงดังรูปที่ 2.15

รูปที่ 2.15 ภาพจำลอง ใช้ WO₃ เป็นวัสดุแคโทดสำหรับ ZIBs

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

บทนี้อธิบายถึงรายละเอียดของสารเคมี เครื่องมือต่างๆ แผนการทดลองตั้งแต่แรกเริ่ม จนกระทั่งถึงขั้นตอนสุดท้าย รวมไปถึงวิธีที่ใช้ทดสอบแบตเตอรี่ทั้งหมด โดยก่อนที่จะเข้าสู่การอธิบาย รายละเอียดในกระบวนการต่างๆ จะทำการสรุปภาพรวมของวิธีการทดลองเป็นแผนภาพดังรูปที่ 3.1 เพื่อให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

3.1 การเตรียมส่วนประกอบแบตเตอรี่

3.1.1 สารเคมี วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องทดสอบที่ใช้ในการทดลอง

ตารางที่ 3.1 สารเคมี/วัสดุ ที่ใช้สำหรับอิเล็กโทรไลต์

ชื่อสารเคมี/วัสดุ	สูตรเคมี	บริษัทที่เป็นผู้ผลิต
Zinc sulfate	ZnSO ₄	Carlo Erba Co. Ltd.
Deionized water	H ₂ O	

ตารางที่ 3.2 ชื่อสารเคมี/วัสดุที่ใช้สำหรับแคโทด

ชื่อสารเคมี/วัสดุ	สูตรเคมี	บริษัทที่เป็นผู้ผลิต
Poly-vinylidene fluoride	-(CoHoEo) -	Kypar
(PVDF)	(C2/12/2/n	Tryffiai
Conductive carbon	С	Kynar
Tupeston nowdor		Admas Technology Co. Ltd
	W C	(Wuxi, China)
N-Methyl-2-pyrrolidone		OPäC
(NMP)		QNEC
Graphite paper	A A A A A A A A A A A A A A A A A A A	Kynar

ตารางที่ 3.3 ชื่อสารเคมี/วัสดุที่ใช้สำหรับตัวคั่น

ชื่อสารเคมี/วัสดุ	สูตรเคมี	บริษัทที่เป็นผู้ผลิต
polypropylene	LONGKORN UNIVERSIT	1
microporous separator	$(C_3H_6)_n$	Whatman
(GF/D 47 mm)		

ตารางที่ 3.4 ชื่อสารเคมี/วัสดุที่ใช้สำหรับแอโนด

ชื่อสารเคมี/วัสดุ	สูตรเคมี	บริษัทที่เป็นผู้ผลิต
		Guangdong Canrd New
Zn foil (thickness: 0.1 mm)	Zn	Energy Technology Co.
		Ltd.

ตารางที่ 3.5 ชื่อเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตอิเล็กโทรไลต์

ชื่อเครื่องมือ	บริษัทที่เป็นผู้ผลิต
Hotplate stirrer	LMS

ตารางที่ 3.6 ชื่อเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตวัสดุแคโทด

ชื่อเครื่องมือ	บริษัทที่เป็นผู้ผลิต	
Hotplate stirrer	LMS	
Doctor blade	KJMTI	
Vacuum oven	Penta calibration	

ตารางที่ 3.7 ชื่อเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบแบตเตอรี่

ชื่อเครื่องมือ	บริษัทที่เป็นผู้ผลิต	
เครื่องอัด	KJMTI	

ตารางที่ 3.8 ชื่อเครื่องทดสอบที่ใช้สำหรับงานวิจัย

ชื่อเครื่องทดสอบ	บริษัทที่เป็นผู้ผลิตและรุ่นเครื่องทดสอบ		
BTS battery tester	Neware, China		
Scanning electron microscopy (SEM)	Hitachi S4800		
Zeta potential	MALVERN ZSP		
Potentiostat	CHI 660E (Chenhua, China)		
X-ray Diffractometer (XRD)	BRUKER D8 DISCOVER		
High-resolution transmission electron	JEOL, JEM-2100 Plus		
microscopy (HRTEM)			
X-ray Photoelectron Spectrometer (XPS)	JEOL/JPS-9010MC		

3.1.2 ขั้นตอนการเตรียมอิเล็กโทรไลต์

- เริ่มต้นด้วยการตวงน้ำปราศจากไอออน (DI water) ลงในบีกเกอร์
- หลังจากนั้นเติม 2M ZnSO₄ และปั่นให้เป็นเนื้อเดียวกัน โดยใช้ Hotplate stirrer ณ อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 20 นาที

- 3.1.3 ขั้นตอนเตรียมสาร WO₃
- เริ่มต้นด้วยการนำผงทั้งสเตนบริสุทธิ์ 99.9% มาบดด้วยเครื่อง Ball Milling เป็นเวลา 45 นาที

รูปที่ 3.2 ผงทังสเตนบริสุทธิ์ 99.9%

- จากนั้นนำไปเผาที่อุณหภูมิช่วง 400°C, 450°C, 500°C, 550°C และ 600°C ณ การเผา ระดับบรรยากาศ โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุดการทดลองได้แก่ เวลา 1 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมง ตามลำดับ อัตราการให้ความร้อน 5°C ต่อนาที
- หลังจากเผาเสร็จ จัดเก็บสาร WO₃ ไว้ในหลอดเก็บสารแล้วปิดฝาให้สนิท
- 3.1.4 ขั้นตอนการเตรียมแคโทด
- เริ่มด้วยการชั่งน้ำหนักของ WO₃, Conductive carbon และ PVDF ให้ได้อัตราส่วน น้ำหนัก 8:1:1 ตามลำดับ
- นำสารข้างต้นทั้งหมดไปผสมให้เป็นเนื้อเดียวกัน โดยใช้ Hotplate stirrer เป็นเวลา
   25 นาที ณ อุณหภูมิห้อง
- จากนั้นนำแผ่นกราไฟต์ (Graphite paper) ซึ่งทำหน้าที่เป็น Current collector ใน แบตเตอรี่มาวางไว้บนแท่นของเครื่อง Doctor blade แล้วกดปุ่ม Vacuum
- จากนั้นหยดสารที่ได้ทำการเตรียมไว้แล้วเป็นแนวขวางจากแผ่นกราไฟต์ 1 แนว บริเวณ ส่วนบนของแผ่น กราไฟต์ วางลูกรีดที่จะให้ขนาดความหนาของผิวหลังเคลือบอยู่ที่ 120 ไมครอน แล้วทำการรีดจะสามารถเห็นได้หลังการรีดว่าสารที่ถูกรีดไปนั้นมีความ สม่ำเสมอจากลูกรีดที่เสถียรสูง
- หลังจากนั้นนำไปให้ความร้อนใน Dry vacuum oven ที่อุณหภูมิ 80°C เป็นเวลา 12
   ชั่วโมง
- หลังจากนั้น ทำการตัดเป็นวงกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 14 มิลลิเมตร ด้วยเครื่องตัด
   อิเล็กโทรด ลักษณะตัวอย่างของขั้วแคโทดที่เตรียมได้ แสดงดังรูปที่ 3.3

- 3.1.5 ขั้นตอนการเตรียมตัวคั่น
- นำ polypropylene microporous separator (GF/D 47 mm) มาตัดด้วยเครื่องตัด ทำให้ได้เป็นตัวคั่นที่เป็นรูปวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 19 มิลลิเมตร ลักษณะแผ่น คั่นแสดงดังรูปที่ 3.4

- 3.2 การประกอบแบตเตอรี่ Zn||WO₃ full batteries
  - วาง Negative electrode case (CR2032) ในลักษณะหงายขึ้น ดังภาพที่ 3.5

รูปที่ 3.5 ด้านหน้าของ Negative electrode case

วาง Spring ลงใน Negative electrode case

รูปที่ 3.6 ลักษณะ Spring และภาพหลังจากประกอบแล้วเสร็จ

ตามด้วย Spacer ความหนา 1 มิลลิเมตร

รูปที่ 3.8 ลักษณะ Zn foil และภาพหลังจากประกอบแล้วเสร็จ

จากนั้น หยด Electrolyte ที่เตรียมไว้ปริมาณ 50 ไมโครลิตร ลงบน Zn foil

จากนั้นวางตัวคั่น (GF/D)

รูปที่ 3.9 ลักษณะ Separator และภาพหลังจากประกอบแล้วเสร็จ

- จากนั้น หยด Electrolyte อีก 50 ไมโครลิตร ลงบน Separator
- วางทับด้วยขั้วแคโทด ที่ได้เตรียมไว้แล้ว ดังที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 3.1.4

- รูปที่ 3.10 ลักษณะ Cathode และภาพหลังจากประกอบแล้วเสร็จ
- นำ Positive electrode case มาปิด

รูปที่ 3.11 ลักษณะ Positive electrode case และภาพหลังจากประกอบแล้วเสร็จ

นำไปอัด ด้วยเครื่องอัดแบตเตอรี่ รูปแบตเตอรี่ที่ประกอบแล้วเสร็จ แสดงดังรูปที่ 3.12

รูปที่ 3.12 ลักษณะด้านหน้า-หลัง ของแบตเตอรี่ที่ประกอบแล้วเสร็จ

3.3 การทดสอบแบตเตอรี่

3.3.1 ทดสอบ Rate performance

ขั้วแคโทดประกอบขึ้นจากทั้งสเตนออกไซด์ผ่านการอบอ่อนที่ อุณหภูมิ 400°C, 450°C, 500°C, 550°C และ 600°C ที่ระยะเวลา 1 และ 2 ชั่วโมง จะถูกทดสอบ Rate performance ด้วย เครื่อง BTS battery tester

รูปที่ 3.13 BTS battery tester

3.3.2 เทคนิค XRD และ SEM

ขั้วแคโทดที่ให้ค่า Rate performance จากข้อ 3.1.1 ที่ดี (ทังสเตนออกไซด์ที่ผ่านการอบอ่อนที่ อุณหภูมิ 500°C, 550°C และ 600°C ที่ระยะเวลา 1 และ 2 ชั่วโมง) จะถูกนำไปวิเคราะห์ โครงสร้างผลึกด้วยเทคนิค X-ray diffraction (XRD) เพื่อทำการคำนวณหา phase fraction ที่ เกิดขึ้นในแต่ละชุดการทดลอง โดยการคำนวณสามารถหาได้จากการหาพื้นที่ใต้กราฟรูป สามเหลี่ยม (semi-quantitative interpretation) โดยหลักการมีดังนี้คือ

- สร้าง base line ของเส้นกราฟที่ได้จากการวิเคราะห์
- หาชนิดของพีค (peak matching) ที่เกิดขึ้นในแต่ละตำแหน่ง
- คำนวณพื้นที่ใต้กราฟของพีคในตำแหน่งต่างๆที่ตรวจพบได้
- สามารถคำนวณได้จาก สูตรพื้นที่สามเหลี่ยม

พื้นที่ = 0.5 x H x W โดยที่ H เท่ากับความสูง และ W คือความกว้างของฐานพีค

น พื้นที่ที่ได้มาคำนวณเป็นร้อยละ

อย่างไรก็ตามในงานวิจัยนี้ได้ ทำการวิเคราะห์ XRD โดยเครื่อง Bruker D8 ADVANCE ซึ่ง สามารถคำนวณหาพื้นที่ phase fraction ได้จากโหมด Quantitative Analysis ซึ่งผลการ วิเคราะห์แสดงไว้ในภาคผนวก ก นอกเหนือจากนี้ ผงทังสเตนออกไซด์ที่เกิดขึ้นจะถูกนำไป วิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างทางจุลภาค (SEM) ซึ่งเหตุผลประกอบจะอธิบายในบทที่ 4

3.3.3 วิเคราะห์ Potentiostat, Battery tester, HRTEM และ XPS

ขั้วแคโทดที่ให้ค่า Rate performance ที่ดีที่สุดในงานวิจัยนี้ จากหัวข้อ 3.3.2 จะถูกนำไป วิเคราะห์เพิ่มเติม ประกอบด้วย

- วิเคราะห์ ระยะห่างระหว่างระนาบด้วยเทคนิค HRTEM
- วิเคราะห์ bonding energy ด้วยเทคนิค XPS
- วิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีด้วยเทคนิค EDS
- ทดสอบ Potentiostatาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 1. CV curves, ALONGKORN UNIVERSITY
  - 2. Cyclability
  - 3. GCD profiles

≽ ทดสอบ Battery tester

- 1. Rate performance
- 2. EIS

บทที่ 4 ผลการทดลอง

เนื้อหาในบทนี้จะอธิบายผลของอุณหภูมิการอบอ่อนที่มีผลต่อโครงสร้างของผงทังสเตน บริสุทธิ์ 99.9% และประสิทธิภาพการอัดและคายประจุของแบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออน โดยใช้ ทังสเตนออกไซด์ที่ผ่านการอบอ่อนเป็นขั้วแคโทด

4.1 สีของทั้งสเตนออกไซด์

ลักษณะสีที่เปลี่ยนแปลงของผงทังสเตนบริสุทธิ์ที่ 99.9% เมื่อผ่านการอบอ่อนที่อุณหภูมิ ต่างๆ แสดงในรูปที่ 4.1

400°C, 1h	450°C, 1h	500°C, 1h	550°C, 1h	600°C, 1h
*	*			
	***			* *
400°C, 2h	450°C, 2h	500°C, 2h	550°C, 2h	600°C, 2h

รูปที่ 4.1 สีของทั้งสเตนออกไซด์

จากรูปที่ 4.1 จะสังเกตุได้ว่าเมื่อนำผงทั้งสเตนไปอบอ่อนที่อุณหภูมิตั้งแต่ 400℃ จนกระทั่ง ถึง 600℃ เป็นเวลา 1 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมง ปรากฏว่าสีของผงทั้งสเตนจะเกิดการเปลี่ยนแปลง โดย เปลี่ยนจากสีเทาเข้ม เป็นสีเขียวที่อ่อนลง ตามอุณหภูมิการเผาที่เพิ่มขึ้น และตามเวลาที่เพิ่มขึ้น ผลที่ เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจาก ธาตุทั้งสเตนเป็นโลหะทรานซิชัน ที่มีการจัดเรียงเวเลนซ์อิเล็กตรอน (electronic configuration) เป็น [Xe]5d⁴6s² ซึ่งเมื่อถูกออกซิไดซ์ด้วยความร้อนจะทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงสถานะออกซิเดชัน และสถานะออกซิเดชันที่พบบ่อยที่สุดคือ +6 ซึ่งในระหว่างสถานะ ออกซิเดชันนั้น สามารถจะเกิดออกไซด์ต่างๆ ขึ้นได้หลายชนิดขึ้นกับบรรยากาศการออกซิไดซ์เหล่านั้น [33] โดยรูปแบบออกไซด์ที่เกิดขึ้นจะอยู่ในรูป WO_x โดย x จะอยู่ในช่วง 2 ≤ x < 3 ขึ้นกับความ เข้มข้นของออกซิเจนในบรรยากาศนั้นๆ ออกไซด์ของทังสเตนที่เกิดขึ้นนั้นจะมีสีที่แตกต่างกัน ได้แก่ สีเหลืองของ WO₃, สีน้ำเงินเข้ม W₂₀O₅₈ (WO_{2.9}), สีม่วง W₁₈O₄₉ (W_{2.72}) และสีน้ำตาลของ WO₂ อย่างไรก็ตามทั้งสเตนออกไซด์ที่เกิดขึ้นอาจมีสีเหลือง สีเขียว จนถึงสีน้ำเงินเข้มได้ โดยมีโครงสร้างอยู่ ระหว่าง WO_{2.99} และ WO_{2.889} อันเนื่องจากความเข้มข้นของออกซิเจนที่แตกต่างกันไปในบรรยากาศ และเป็นทั้งสเตนออกไซด์แบบ non-stoichiometric tungsten oxides [34] การเปลี่ยนแปลงของสี เป็นผลมาจากการสูญเสียออกซิเจนเล็กน้อย เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานะเวเลนซ์อิเล็กตรอนเพิ่มเติม ในโครงสร้างหลักของ WO₃ ไม่ว่าจะเป็น W⁵⁺, W⁴⁺ และ W⁶⁺ ผลจากการเปลี่ยนแปลงจำนวน อิเล็กตรอนที่ลดลงมีหน้าที่ในการเปลี่ยนสีของออกไซด์ที่เกิดขึ้น [6] สีของทังสเตนออกไซด์ขึ้นกับ กระบวนการทางความร้อนตามที่อธิบายไว้ก่อนหน้านี้ สีออกไซด์แสดงดังรูปที่ 4.2

ดังนั้นจากงานวิจัยนี้ยืนยันให้เห็นว่า อุณหภูมิอบอ่อนตั้งแต่ 400° ถึง 600°C ที่เวลา 1 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมง ที่แตกต่างกัน ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของทังสเตนบริสุทธิ์กลายเป็นทังสเตน ออกไซด์ที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามชนิดของออกไซด์ที่เกิดขึ้นจะถูกวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วยเทคนิค XRD ในหัวข้อ 4.3

4.2 ผลวิเคราะห์ Rate performance

เนื่องจากงานวิจัยนี้ต้องการเน้นการพัฒนาใช้ทังสเตนออกไซด์เป็นขั้วแคโทดที่ส่งผลให้ แบตเตอรี่ ZIBs มีประสิทธิภาพที่ดี ดังนั้นก่อนการนำผงทังสเตนออกไซด์ที่ได้จากหัวข้อ 4.1 ไปศึกษา อย่างละเอียดเพิ่มเติมด้วยเทคนิค XRD และเทคนิค SEM ผู้วิจัยจึงได้นำผงทังสเตนออกไซด์ที่ได้จาก หัวข้อ 4.1 ไปขึ้นรูปเป็นขั้วแคโทด และประกอบเป็นแบตเตอรี่ เพื่อทดสอบ Rate performance ของแบตเตอรี่ที่ประกอบขึ้น โดยรูปที่ 4.3 แสดงลักษณะขั้วแคโทดที่ขึ้นรูปได้

รูปที่ 4.3 ลักษณะขั้วแคโทดที่ขึ้นรูปแล้วเสร็จ พร้อมนำไปประกอบเป็นแบตเตอรี่

ผลการทดสอบ Rate performance ของแบตเตอรี่ ZIBs จะแสดงในค่าการกักเก็บประจุ (Charge) และค่าการคายประจุ (discharge) ของแบตเตอรี่ โดยใช้ความหนาแน่นของกระแส (current density) ที่ 0.1 ถึง 1.0 Ag⁻¹ ซึ่งกราฟแสดงผลการทดสอบของชิ้นงานตัวอย่างที่ใช้ ระยะเวลาการอบอ่อนที่ 1 ชั่วโมง ดังในรูปที่ 4.4 (a) และ (b) ตามลำดับ

รูปที่ 4.4 (a) Charge capacity และ (b) discharge capacity ขั้วแคโทดทังสเตนออกไซด์เวลาอบ อ่อน เวลา 1 ชั่วโมง

โดยจากรูป 4.4 (a) พบว่า ค่า charge capacity ที่สูงที่สุดในงานวิจัย ถูกพบในตัวอย่างขั้ว แคโทดทังสเตนออกไซด์อบอ่อน ณ อุณหภูมิ 550°C ให้ค่า อยู่ที่ 158 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹), 135 mAh.g⁻¹(ที่ 0.2 A.g⁻¹), 110 mAh.g⁻¹(ที่ 0.4 A.g⁻¹), 90 mAh.g⁻¹(ที่ 0.6 A.g⁻¹), 77 mAh.g⁻¹(ที่ 0.8 A.g⁻¹) และ 63 mAh.g⁻¹(ที่ 1.0 A.g⁻¹) ชิ้นงานที่ให้ค่า charge capacity ในลำดับถัดมาคือ ขั้วแคโทด ทังสเตนออกไซด์ อบอ่อน ณ อุณหภูมิ 500°C, 600°C, 450°C และ400°C ตามลำดับ รูป 4.7 (b) แสดงผล discharge capacity พบว่าค่า discharge capacity สูงที่สุดในงานวิจัยนี้ถูกพบในตัวอย่าง ขั้วแคโทดทังสเตนออกไซด์อบอ่อน ณ อุณหภูมิ 550°C โดยให้ค่าอยู่ที่ 148 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹),
132 mAh.g⁻¹ (ที่ 0.2 A.g⁻¹), 109 mAh.g⁻¹(ที่ 0.4 A.g⁻¹), 90 mAh.g⁻¹ (ที่ 0.6 A.g⁻¹), 77 mAh.g⁻¹ (ที่ 0.8 A.g⁻¹) และ 62 mAh.g⁻¹(ที่ 1.0 A.g⁻¹) ชิ้นงานที่ให้ค่า discharge capacity ในลำดับถัดมา คือ ขั้วแคโทดทั้งสเตนออกไซด์อบอ่อน ณ อุณหภูมิ 500°C, 600°C, 450°C และ 400°C ตามลำดับ ซึ่ง ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกับค่า charge capacity

ผลการทดสอบ Rate performance ของแบตเตอรี่ ZIBs โดยใช้ขั้วแคโทดทังสเตนออกไซด์ ที่อบอ่อนที่ 2 ชั่วโมง แสดงดังในรูปที่ 4.5 (a) และ (b) ตามลำดับ

รูปที่ 4.5 (a) Charge capacity และ (b) discharge capacity ขั้วแคโทดทั้งสเตนออกไซด์เวลาอบ อ่อน เวลา 2 ชั่วโมง

จากรูป 4.5 (a) ค่า charge capacity ที่สูงที่สุดถูกพบในตัวอย่างขั้วแคโทดทังสเตนอบอ่อน ณ อุณหภูมิ 550°C โดยให้ค่าสูงที่สุดอยู่ที่ 133 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹), 100 mAh.g⁻¹(ที่ 0.2 A.g⁻¹), 82 mAh.g⁻¹(ที่ 0.4 A.g⁻¹), 64 mAh.g⁻¹(ที่ 0.6 A.g⁻¹), 53 mAh.g⁻¹(ที่ 0.8 A.g⁻¹) และ 47 mAh.g⁻¹ (ที่ 1.0 A.g⁻¹) ค่าความจุของการอัดประจุในระดับรองลงมา คือตัวอย่างขั้วแคโทดทังสเตนอบอ่อน ณ อุณหภูมิ 500°C, 450°C, 400°C และ 600°C ตามลำดับ ในรูป 4.5 (b) ค่า discharge capacity เป็นไปในทิศทางเดียวกับค่า charge capacity ค่าสูงสุดอยู่ที่ตัวอย่างขั้วแคโทดอบอ่อน 550°C ให้ ค่าที่ 130 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹), 99 mAh.g⁻¹ (ที่ 0.2 A.g⁻¹), 81 mAh.g⁻¹(ที่ 0.4 A.g⁻¹), 63 mAh.g⁻¹ (ที่ 0.6 A.g⁻¹), 53 mAh.g⁻¹(ที่ 0.8 A.g⁻¹) และ 45 mAh.g⁻¹ (ที่ 1.0 A.g⁻¹) ลำดับรองมาเป็นดัง เช่นเดียวกับค่า charge capacity

การวิเคราะห์ผลจาก รูปที่ 4.4 และ รูปที่ 4.5 จะพบว่าขั้วแคโทดทั้งสเตนออกไซด์ที่ได้จาก การอบอ่อน ณ อุณหภูมิ 550°C เวลา 1 ชั่วโมง ให้ค่า charge capacity และ discharge capacity ที่สูงที่สุดในงานวิจัยนี้ อย่างไรก็ตาม ผลอีกประการหนึ่งที่พบคือ เมื่อเพิ่ม current density จาก 0.1 ถึง 1.0 Ag⁻¹ จะส่งผลให้ค่า charge capacity และ discharge capacity ของแบตเตอรี่ลดลง พบได้ ทั้งในชิ้นงานที่อบอ่อน 1 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมง สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น เป็นผลอันเนื่องมาจากพื้นฐาน ของ battery voltage ขึ้นกับองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ความต่างศักย์ทางเคมีของขั้ว อิเล็กโทรด ศักย์ไฟฟ้าของพื้นผิวของอิเล็กโทรด และสมดุลการถ่ายโอนไอออนระหว่างอิเล็กโทรด และอิเล็กโทรไลต์ ซึ่งความจุของแบตเตอรี่คือปริมาณของไอออนที่ถูกถ่ายโอน ดังนั้นจึงเกี่ยวข้อง โดยตรงกับองค์ประกอบทางเคมีของอิเล็กโทรดและศักยภาพทางเคมีของอิเล็กโทรด หากเพิ่ม current density ในระบบ เปรียบเสมือนการเพิ่มแรงดันไฟ ผลจากแรงดันไฟที่สูงขึ้นหรือสูงเกินไป ทำให้ความแตกต่างระหว่างศักย์ทางเคมีจะลดลง และปริมาณของไอออนที่ถ่ายโอนจะลดลง ซึ่ง หมายความว่าความจุจะลดลงเช่นเดียวกัน สาเหตุอีกประการหนึ่งคือ การเพิ่ม current density จำนวนมากอย่างต่อเนื่อง อุณหภูมิภายในของแบตเตอรี่จะเพิ่มขึ้น เมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้น เคมีของ แบตเตอรี่จะเริ่มสลายเร็วขึ้น ทำให้ความต้านทานภายในแบตเตอรี่เพิ่มขึ้น แบตเตอรี่ที่มีความ ต้านทานสูงจะมีอัตราการถ่ายโอนไอออนที่ช้าลง รวมถึงส่งผลให้อายุการใช้งานของแบตเตอรี่ลดลง [35]

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้น ทางผู้วิจัยจึงได้เลือกนำขั้วแคโทดทังสเตนที่ให้ค่า charge capacity และ discharge capacity ที่สูงที่สุดในงานวิจัยไปวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วยเทคนิค XRD และ SEM ผลการวิเคราะห์แสดงในหัวข้อที่ 4.3 ซึ่งชิ้นงานที่เลือกได้แก่ ทังสเตนออกไซด์ที่ผ่าน การอบอ่อนที่ 550°C เวลา 1 ชั่วโมง พร้อมทั้งชิ้นงานที่ให้ค่าใกล้เคียงในลำดับถัดมาอีกจำนวน 5 ตัวอย่าง ได้แก่ ชิ้นงานทังสเตนออกไซด์ที่ผ่านการอบอ่อน 1 ชั่วโมง ณ 500°C, 600°C และชิ้นงาน ทังสเตนออกไซด์ที่ผ่านการอบอ่อน 2 ชั่วโมง ณ 500°C, 550°C, 600°C ในส่วนของชิ้นงานทังสเตน ออกไซด์ที่ 400°C และ 450°C ไม่ได้ถูกนำไปทดสอบเพิ่มเติมอันเนื่องมาจากแบตเตอรี่ที่ประกอบขึ้น จากขั้วแคโทดเหล่านั้น ให้ค่า charge capacity และ discharge capacity ที่ต่ำมาก

4.3 ผลวิเคราะห์ลักษณะของผลึกด้วยเทคนิค X-ray diffraction (XRD)

โดยพื้นฐานโครงสร้างผลึกของทั้งสเตนบริสุทธิ์ คือ Body-centered cubic ที่มีระยะห่าง ระหว่างระนาบเท่ากับ 3.11Å [36] ผลจากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค XRD พบว่า อุณหภูมิและเวลามี ผลต่อการเปลี่ยนแปลงของทั้งสเตนออกไซด์ที่เกิดขึ้น รูปที่ 4.6 แสดงรูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสี เอ็กซ์จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค XRD โดยที่ 4.6 (a) ใช้เวลาการอบอ่อนที่ 1 ชั่วโมง และ4.6 (b) เวลาการอบอ่อนที่ 2 ชั่วโมง ตามลำดับ

รูปที่ 4.6 XRD pattern

จากรูปที่ 4.6 เมื่อพิจารณาชิ้นงานที่ผ่านการอบอ่อนที่ 1 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 500°C พบการ เกิดขึ้นของ WO₃ โครงสร้างผลึกใหม่ ซึ่งพบว่าเป็นพีคของทังสเตนออกไซด์ (WO₃) มีโครงสร้างผลึกใน แบบ monoclinic อย่างไรก็ตามยังคงเหลือปริมาณของ W บางส่วน จากนั้นเมื่อเพิ่มอุณหภูมิไปที่ 550°C พบการเกิดของ WO₃ เพิ่มมากขึ้น ในทางตรงข้ามกันปริมาณของ W จะลดลง นอกเหนือจาก นี้ยังเริ่มพบ WO₃ ที่มีโครงสร้างของ orthorhombic อีกด้วย และเมื่อเพิ่มอุณหภูมิไปจนถึง 600°C แทบจะไม่พบปริมาณของ W ที่ยังคงเหลืออยู่ ธาตุ W ถูกออกซิไดซ์กลายเป็น WO₃ ในรูปโครงสร้าง ของ monoclinic และ orthorhombic ทั้งหมด ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อ การเปลี่ยน W เป็น WO₃ และการใช้เวลาการอบอ่อนที่ 2 ชั่วโมง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นั่นคือเมื่อ เพิ่มอุณหภูมิ W จะถูกออกซิไดซ์เป็น WO₃ เพิ่มมากขึ้น ปริมาณร้อยละของทังสเตนออกไซด์ แสดงดัง ตารางที่ 4.1 รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากภาคผนวก

001800 ¹ /1000	Tungsten (%)	Tungsten Oxide (%)	Tungsten Oxide (%)			
ถ์เทมป์ท\เาย เ	Body-centered cubic	Monoclinic	Orthorhombic			
500°C, 1 h	18.779	81.221	0.000			
550°C, 1 h	11.645	87.136	1.219			
600°C, 1 h	0.021	95.039	4.941			
500°C, 2 h	2.447	91.256	6.297			
550°C, 2 h	0.512	94.924	4.564			
600°C, 2 h	0.073	93.687	6.240			

ตารางที่ 4.1 ปริมาณร้อยละทังสเตนออกไซด์ที่พบภายหลังกระบวนการอบอ่อน

เพื่อให้มองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของปริมาณออกไซด์ที่เกิดขึ้น จึงได้แสดงไว้ดังรูปที่ 4.7

รูปที่ 4.7 ร้อยละทังสเตนออกไซด์ที่พบ

เมื่อนำผลของโครงสร้างทั้งสเตนออกไซด์ที่เกิดขึ้น และประสิทธิภาพการกักเก็บประจุที่สูง ที่สุดในแต่ละชิ้นงานมาเปรียบเทียบกันจะแสดงได้ตารางที่ 4.2

Tungsten (%)	Tungsten Oxide (%)	Tungsten Oxide (%)	Specific capacity
Body-centered cubic	Monoclinic	Orthorhombic	mAh.g⁻¹ (ที่ 0.1 A.g⁻¹)
18.779	81.221	0.000	42
11.645	87.136	1.219	158
0.021	95.039	4.941	41
2.447	91.256	6.297	83
0.512	94.924	4.564	132
0.073	93.687	6.240	12
	Tungsten (%) Body-centered cubic 18.779 11.645 0.021 2.447 0.512 0.073	Tungsten (%) Tungsten Oxide (%) Body-centered cubic Monoclinic 18.779 81.221 11.645 87.136 0.021 95.039 2.447 91.256 0.512 94.924 0.073 93.687	Tungsten (%) Tungsten Oxide (%) Body-centered cubic Monoclinic Orthorhombic 18.779 81.221 0.000 11.645 87.136 1.219 0.021 95.039 4.941 2.447 91.256 6.297 0.512 94.924 4.564 0.073 93.687 6.240

ตารางที่ 4.2 โครงสร้างทั้งสเตนออกไซด์และประสิทธิภาพการกักเก็บประจุที่สูงที่สุด

จากตารางที่ 4.2 เมื่อเปรียบเทียบ Specific capacity ระหว่างชิ้นงาน 500°C และ550°C ที่ เวลา 1 ชั่วโมง พบว่าค่า Specific capacity มีค่าเพิ่มขึ้น จาก 42 mAh.g⁻¹ เป็น 158 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹) เมื่อธาตุ W ถูกออกซิไดซ์ไปเป็น WO₃ (monoclinic) เพิ่มขึ้น สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น เนื่องจาก เมื่อพิจารณาระยะห่างระหว่างระนาบ (d-spacing) ของ W และ W พบว่าจะมีค่าอยู่ที่ 0.22 nm ในขณะที่ d-spacing ของ WO₃ (monoclinic) อยู่ที่ 0.38 nm ซึ่งมีความกว้างมากกว่า d-spacing ของ W/W ผลจากความกว้างของ d-spacing ที่เพิ่มขึ้นนี้ ส่งผลให้อะตอมของ Zn²⁺ สามารถวิ่งเข้าไป ในโครงสร้างผลึกได้ เกิดการนำประจุ ค่าการกักเก็บและคายประจุจึงเพิ่มขึ้น ในขณะที่หากเป็น ระนาบของ W/W ที่มี d-spacing เท่ากับ 0.22 nm ไอออนของ Zn²⁺ สามารถเข้าไปได้ยาก ดังนั้น หากในขั้วแคโทดมีปริมาณของ W เหลืออยู่มาก ส่งผลให้ค่า Specific capacity ของแบตเตอรี่มีค่าต่ำ ภาพจำลองการวิ่งของ Zn²⁺ แสดงในรูปที่ 4.8

รูปที่ 4.8 ร้อยละทังสเตนออกไซด์ที่พบ

ค่าของ d-spacing สามารถคำนวณได้จากสมการ Bragg's Equation คือ 2dsin (heta) = n λ โดยที่ d คือ ระห่างระหว่างระนาบ, n คือ ระนาบ, λ คือความยาวคลื่น และ heta แทนค่ามุมตกกระทบ ตัวอย่างการคำนวณ

โครงสร้างของ Tungsten trioxide ที่เป็น Orthorhombic ถูกวิเคราะห์ด้วยเทคนิค XRD ที่รังสีเอ็กซ์ มีความยาวคลื่น 0.154 nm และมุมสะท้อนที่สูงสุดอยู่ที่ตำแหน่ง 23.083 (2**0**) ให้ระนาบ n เท่ากับ 1 จะได้ว่า

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค XRD จะพบ W และ WO₃ ทั้ง 3 รูปแบบ ดังนั้นจากตัวอย่าง การคำนวณค่า d-spacing ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ดังตารางที่

ตารางที่ 4.3 ปริมาณร้อยละทังสเตนออกไซด์ที่พบภายหลังกระบวนการอบอ่อน

ออกไซด์	โครงสร้าง	d-spacing (nm)
Tungsten	Body-centered cubic	0.22
Tungsten Oxide	ลู พาลง Monoclinic วิทยาลัย	0.38
Tungsten trioxide	CHULALO Orthorhombic	0.38

อย่างไรก็ตาม เมื่อเพิ่มอุณหภูมิจาก 550°C ไปถึง 600°C เปรียบเทียบ Specific capacity ระหว่างชิ้นงาน 500°C และ 600°C ที่เวลา 1 ชั่วโมง จะพบว่า ถึงแม้ W จะถูกออกซิไดซ์ไปเป็น WO₃ ในโครงสร้าง Monoclinic และ Orthorhombic เกือบทั้งหมดแล้วก็ตาม แม้ค่าของ d-spacing เพิ่มขึ้น แต่ค่าของ Specific capacity กลับลดลงจาก 158 mAh.g⁻¹ เหลือ 41 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹) สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นเป็นผลอันเนื่องมาจาก โครงสร้างของ WO₃ ที่เกิดขึ้นนั้น อยู่ในรูปของ Monoclinic และ Orthorhombic ซึ่งทั้งสองโครงสร้างมีความแตกต่างกันในการจัดเรียงตัวของ อะตอมในโครงสร้างผลึก โครงสร้างของ WO₃ (monoclinic) แสดงดังรูป 4.9 และโครงสร้างของ WO₃ (orthorhombic) แสดงดังรูป 4.10 ตามลำดับ

รูปที่ 4.9 โครงสร้างของ WO3 (monoclinic, a=7.3Å, b=7.5Å, c=7.7Å) [37]

รูปที่ 4.10 โครงสร้างของ WO3 (orthorhombic, a=7.4Å, b=7.5Å, c=3.8Å) [38]

เมื่อเปรียบเทียบจากรูปที่ 4.9 และ 4.10 จะพบว่าโครงสร้าง WO₃ ในรูปของ Monoclinic และ Orthorhombic มีความแตกต่างกันของแกน c ซึ่งค่าความยาวของแต่ละแกนของ WO₃ (Monoclinic) จะอยู่ที่ a เท่ากับ 7.3Å, b เท่ากับ 7.5Å และ c เท่ากับ 7.7Å ในขณะที่ WO₃ (orthorhombic) จะมีความยาวแต่ละแกนอยู่ที่ a เท่ากับ7.4Å, b เท่ากับ 7.5Å และ c เท่ากับ 3.8Å ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ความยาวที่แกน c ของโครงสร้าง WO₃ (orthorhombic) มีค่าลดลงอย่าง เห็นได้ชัด ดังนั้นเมื่อเพิ่มอุณหภูมิการอบอ่อนจาก 550℃ ไปถึง 600℃ โครงสร้างของ WO₃ (monoclinic) บางส่วน จะเปลี่ยนไปเป็น WO₃ (orthorhombic) เพิ่มมากขึ้น (ดังตาราง 4.2) ทำให้ โครงสร้างเกิดความไม่เป็นระเบียบเพิ่มมากขึ้น เกิดการเสียรูปของโครงสร้าง ทำให้โครงสร้างแปด เหลี่ยมของ WO₃ เกิดการเอียง [33] ส่งผลให้ความสามารถในการวิ่งเข้าไปในโครงสร้างของไอออน Zn²⁺ สามารถเข้าไปได้ยากขึ้นทำให้ Specific capacity มีค่าลดลง ในส่วนของผลการวิเคราะห์ ชิ้นงานที่อบอ่อน 2 ชั่วโมง ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการทดลองที่ 1 ชั่วโมง ดังนั้นจึงสามารถสรุป ได้ว่า การอบอ่อนที่อุณหภูมิ 550°C เวลา 1 ชั่วโมง ให้ค่า Specific capacity ของแบตเตอรี่ที่ดีที่สุด ในงานวิจัย มีค่าอยู่ที่ 158 mAh.g⁻¹โดยมีขั้วแคโทดทังสเตนออกไซด์ที่ประกอบด้วย 11.645wt% W, 87.136wt% WO₃(monoclinic) และ 1.219wt% WO₃(orthorhombic)

กล่าวโดยสรุปแบบพอสังเขปได้ว่าในเกือบทุกกรณี สามารถเห็นแนวโน้มได้ว่า การเพิ่ม อุณหภูมิ และ/หรือ เวลา ในการอบอ่อนผงทังสเตน จะทำให้เกิดออกไซด์ของทังสเตน (WO₃) ใน ปริมาณที่สูงขึ้นทั้งแบบที่มีโครงสร้าง Monoclinic และ Orthorhombic ที่มีระยะห่างของอะตอมใน โครงสร้างห่างมากกว่า ระยะห่างระหว่างอะตอมของผงทังสเตนบริสุทธิ์ (W/W) จึงทำให้ ไอออน Zn²⁺ สามารถเข้าไปแทรกได้สะดวกยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ และ/หรือ เวลา ใน การอบอ่อนนี้ ก็จะทำให้ ปริมาณของ ทังสเตนออกไซด์ (WO₃) ที่มีโครงสร้างแบบ Orthorhombic เกิดเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งโครงสร้างแบบนี้มีระยะห่างระหว่างอะตอมในแกน C ที่ค่อนข้างต่ำ จึงทำ ให้ไอออน Zn²⁺ สามารถเข้าไปแทรกในโครงสร้างได้ยากกว่าเมื่อเทียบกับโครงสร้างแบบ Monoclinic จึงทำให้ประสิทธิภาพการกักเก็บประจุที่สูงที่สุดของแบตเตอรี่โดยรวมจึงลดลง ทั้งนี้อาจมีปัจจัยอื่นที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการกักเก็บประจุที่สูงที่สุดของแบตเตอรี่โดยรวมจึงลดลง ทั้งนี้อาจมีปัจจัยอื่นที่ เกิดขึ้นที่ผิวเนื่องจากสภาวะการอบอ่อนที่ต่างกันแม้ว่าส่วนประกอบของออกไซด์จะใกล้เคียงกัน ความ แข็งแรงที่แตกต่างกันในการยึดเกาะของออกไซด์ด้วยกัน รวมถึงการหลุดร่อนของผิวออกไซด์ตอน ประกอบเป็นแบตเตอรี่ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไปในจุดนี้

4.4 ผลวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคด้วยเทคนิค Scanning Electron Microscope (SEM)

เพื่อศึกษาโครงสร้างพื้นผิวของทั้งสเตนออกไซด์ที่เกิดขึ้น จำนวน 6 ตัวอย่าง จากหัวข้อ 4.3 ไปวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วยเทคนิค SEM ผลการวิเคราะห์แสดงดังรูปที่ 4.11

รูปที่ 4.11 โครงสร้างพื้นผิวของทังสเตนออกไซด์

จากรูปที่ 4.11 ผลจากการวิเคราะห์โครงสร้างพื้นผิวทังสเตนออกไซด์ พบว่า ทังสเตน ออกไซด์ที่ได้จากการอบอ่อน 500°C เวลา 1 ชั่วโมง พบส่วนของเดนไดรต์ทังสเตนออกไซด์ (WO₃) ที่ เกิดขึ้นสูงจากพื้นผิวของทังสเตนบริสุทธิ์ เป็นปริมาณเล็กน้อย ในขณะที่เมื่อเพิ่มอุณหภูมิการอบอ่อนป ยัง 550°C และ 600°C ดังรูปที่ 4.11(b) และ (c) ตามลำดับแล้วนั้น จะพบโครงสร้างพื้นผิวทังสเตน ออกไซด์ที่เกิดขึ้นเป็นคอมโพสิตของ W/WO₃ มีลักษณะคล้ายดอกไม้ และมีเดนไดรต์ของทังสเตน ออกไซด์ (WO₃) ที่ยาวขึ้น จากรูปที่ 4.11(d) ถึง 4.11(e) ใช้เวลาการอบอ่อนที่ 2 ชั่วโมง แสดงให้เห็น การเปลี่ยนแปลงของพื้นผิวในลักษณะเช่นเดียวกันกับการใช้ ระยะเวลา 1 ชั่วโมง กล่าวคือเมื่อเพิ่ม อุณหภูมิและเวลาการอบอ่อน ความยาวของแขนเดนไดรต์มีความยาวเพิ่มขึ้น เพื่อศึกษาลักษณะการ อยู่รวมกันของ ทังสเตนและทังสเตนออกไซด์ รวมถึงระยะห่างระหว่างระนาบผลึก ทางผู้วิจัยจึงได้นำ ผงทังสเตนออกไซด์อบอ่อน 550°C เวลา 1 ชั่วโมง ไปวิเคราะห์เพิ่มเติมด้วยเทคนิค HRTEM ผลแสดง ในหัวข้อ 4.5

4.5 ผลวิเคราะห์ High-resolution transmission electron microscopy (HRTEM)

а

จากรูปที่ 4.12 (a) และ (b) แสดง Lattice spacing ของโครงสร้างคอมโพสิต W/WO₃ ที่ได้ โดยการอบทังสเตนบริสุทธิ์ 99.9% (W) ณ อุณหภูมิ 550°C เป็นระยะเวลา 1 ชั่วโมง ผลการวิเคราะห์ พบโครงสร้างที่ประกอบขึ้นเองของแผ่นนาโนทังสเตนบริสุทธิ์ ระยะห่างระหว่างระนาบผลึก เท่ากับ 0.22 นาโนเมตร ในขณะที่ระยะห่างระหว่างระนาบผลึกของ WO₃ เท่ากับ 0.38 นาโนเมตร ซึ่งมีความ กว้างของระนาบผลึกมากกว่าทังสเตนบริสุทธิ์ (W) ดังนั้นการมีอยู่ของโครงสร้างคอมโพสิตของ W/WO₃ ช่วยอำนวยความสะดวกในการถ่ายโอนอิเล็กตรอน และมีส่วนช่วยสนับสนุนการจัดเก็บ Zn²⁺ อย่างน่าทึ่ง [39] ระนาบของ W คือ {110} ในขณะที่ระนาบของ WO₃ คือ {010} อย่างไรก็ตาม โครงสร้างทังสเตนออกไซด์ ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบนี้น่าจะเป็นโครงสร้างแบบ Orthorhombic รูป ที่ 4.12 (b) แสดงการจำลองให้เห็นถึงระนาบของ WO₃ ตามทิศทาง a เท่ากับ 7.70 Å, b เท่ากับ 7.55 Å และ c เท่ากับ 7.83 Å ของโครสร้างทั้งสเตนออกไซด์ WO₃ แบบ Monoclinic ซึ่งเป็นที่ ยอมรับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการแทรกของไอออน [39][40]

4.6 ผลวิเคราะห์ X-ray Photoelectron spectroscopy (XPS)

รูปที่ 4.13 ผลของโฟโตอิเล็กตรอน X-ray สเปกโทรสโกปี (XPS) ของ WO3

จากรูปที่ 4.13 (a) และ (b) สิ่งหนึ่งที่จำเป็นต้องทราบเพื่อสามารถเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งใน การยืนยันถึงคุณประโยชน์ของทังสเตนออกไซด์ (WO₃) คือ การเข้าใจถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่าง W-O ใน WO₃ ผลในรูปที่ 4.13 (a) สังเกตได้ว่าพันธะ W-W ถูกตรวจจับพบ และในขณะเดียวกัน ผลในรูปที่ 4.13 การวิเคราะห์ X-ray Photoelectron spectroscopy (XPS) (b) สังเกตได้ว่าพันธะ W-O ถูก ตรวจจับพบ และมี Bonding energy ที่แข็งแรง นั่นเป็นการยืนยันให้เห็นว่าในผงทังสเตนออกไซด์ที่ ผ่านการอบอ่อนที่ 550°C ที่ระยะเวลา 1 ชั่วโมง มืองค์ประกอบของ W และ WO₃ อยู่

เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นแนวทางของงานวิจัยที่ชัดเจน^{ขึ้}น และเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพ ของแบตเตอรี่ซึ่งขั้วแคโทดประกอบขึ้นจากทังสเตนออกไซด์ (W/WO₃) ณ อุณหภูมิการอบอ่อน 550°C ที่ 1 ชั่วโมง ทางผู้วิจัยได้ใช้ผงทังสเตนบริสุทธิ์ 99.9% (W) และ ทังสเตนออกไซด์ (WO₃) ณ อุณหภูมิการอบอ่อน 600°C ที่ 1 ชั่วโมง ไปทำการขึ้นรูปขั้วแคโทดและประกอบเป็นแบตเตอรี่สังกะสี จากนั้นนำแบตเตอรี่ที่ได้ไปทดสอบประสิทธิภาพ เพื่อใช้ผลที่วิเคราะห์ที่ได้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับ แบตเตอรี่ที่ขั้วแคโทดประกอบขึ้นจากทังสเตนออกไซด์ (W/WO₃) ณ อุณหภูมิการอบอ่อน 550°C ที่ 1 ชั่วโมง ผลวิเคราะห์แสดงดังหัวข้อ 4.7 ถึง 4.14

รูปที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง specific capacity และ cycle number จากรูปที่ 4.21 พบว่า ค่าความจุของแบตเตอรี่จากชิ้นงานชั้วแคโทด W/WO₃ ให้ค่าความจุสูง ที่สุด อยู่ที่ 158 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹), 126 mAh.g⁻¹(ที่ 0.2 A.g⁻¹), 99 mAh.g⁻¹(ที่ 0.4 A.g⁻¹), 78 mAh.g⁻¹(ที่ 0.6 A.g⁻¹), 63 mAh.g⁻¹(ที่ 0.8 A.g⁻¹), 50 mAh.g⁻¹(ที่ 1.0 A.g⁻¹) และ 40 mAh.g⁻¹(ที่ 2.0 A.g⁻¹) ในขณะที่ค่าความจุของแบตเตอรี่ชิ้นงานชั้วแคโทด W และชิ้นงานชั้วแคโทด WO₃ ให้ค่าความ จุสูงที่สุดไม่เกิน 25 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹) และ 62 mAh.g⁻¹(ที่ 0.1 A.g⁻¹) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังสามารถวิเคราะห์ถึง ความเสถียร ของแบตเตอรี่จากชิ้นงานขั้วแคโทด W/WO₃, W และ WO₃ โดยวัดจากค่าความจุจาเพาะของการกักเก็บพลังงาน ที่การให้อัตราการให้ความ หนาแน่นกระแสไฟฟ้าต่าง ๆ จากเซลล์แบตเตอรี่ ซึ่งการวิเคราะห์ถูกวัดที่ความหนาแน่นของกระแส 0.1 A.g⁻¹ 10 รอบ 0.2,0.4,0.6,0.8,1.0,2.0 A.g⁻¹ อย่างละ 5 รอบ และศึกษาเสถียรภาพที่ 0.1 A.g⁻¹ อีกครั้ง จนครบ 50 รอบ พบว่า แบตเตอรี่จากชิ้นงานขั้วแคโทด W/WO₃ สามารถรักษาอัตราค่าความ จุจำเพาะการกักเก็บพลังงานได้อย่างมีเสถียรภาพทางไฟฟ้าได้ดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับแบตเตอรี่จาก ชิ้นงานขั้วแคโทด W และ WO₃ ซึ่งจากผลข้างต้นยังพบว่าค่าความจุของแบตเตอรี่จากชิ้นงานขั้วแคโทด W/WO₃ มีค่าสูงที่สุด เนื่องจากโครงสร้างคอมโพสิต W/WO₃ ช่วยให้ Zn²⁺ เกิดการแทรกตัวในโครงสร้าง WO₃ ได้อย่าง รวดเร็ว และให้ค่าการนำไฟฟ้าที่สูง เมื่อเทียบได้กับวัสดุแคโทดชนิดอื่น เช่น Mn₂O₃ (150 mAh.g⁻¹) [38], ZnMn₂O₄ (150 mAh.g⁻¹) [39], MgMn₂O₄ (130 mAh.g⁻¹) [40], ZnHCF (65 mAh.g⁻¹) [23] และ Mo₆S₈ (120 mAh.g⁻¹) [44]

จากรูปที่ 4.15 เพื่อที่จะยืนยันความเสถียรของแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ขั้วแคโทด W/WO₃ งานวิจัยนำแบตเตอรี่ที่ประกอบขึ้นไปทดสอบไซคลิกโวลแทมเมตทรี (CV curves) โดย ทดสอบในช่วง 0.1 ถึง 1.2 V จำนวน 4 รอบ พบว่าแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ ให้ค่ากระแส (Current) ในแต่ละช่วงทดสอบ 0.1 ถึง 1.2 V มีรูปทรงที่ค่อนข้างไกล้เคียงกันมาก ทั้ง 4 รอบของการ ทดสอบ โดยไซคลิกโวลแทมเมตทรี (CV curves) ของ W/WO₃ แสดงยอดรีดอกซ์สองคู่อยู่ที่ 0.39/0.81 V และ 0.46/0.73 V นั่นแสดงถึงแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ขั้วแคโทด W/WO₃ มี ความเสถียรที่สูง [31][45] 4.9 ผลวิเคราะห์ Galvanostatic charge-discharge profiles (GCD profiles)

รูปที่ 4.16 กัลวาโนสแตติกชาร์จ/ดิสชาร์จ (GCD profiles) ของแบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด (W/WO3)

จากรูปที่ 4.16 แสดงกัลวาโนสแตติกชาร์จ/ดิสชาร์จ (GCD profiles) ของแบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด (W/WO₃) โดยทำการทดสอบที่ความหนาแน่นกระแส (Current density) 0.1, 0.2, 0.4 ,0.6, 0.8, 1.0 และ 2.0 A g⁻¹ ในช่วงความต่างศักย์ตั้งแต่ 0.1 V ถึง 1.2 V โดยในกราฟจะแสดงเส้น โค้งการอัดประจุ (Charging curves (เส้นบน)) และเส้นโค้งการคายประจุ (Discharging curves (เส้นล่าง)) ภายใต้ความหนาแน่นกระแสต่างๆ โดยที่ทั้งเส้นโค้งการคายประจุ (Discharging curves (เส้นล่าง)) ภายใต้ความหนาแน่นกระแสต่างๆ โดยที่ทั้งเส้นโค้งการคายประจุและเส้นโค้งการอัดประจุ จะแสดงที่บริเวณ Voltage plateaus ดังแสดงในรูปที่ 4.15 จะสังเกตได้ว่าปลายของเส้นโค้งการอัด ประจุ (Charging curves (เส้นบน)) และเส้นโค้งการคายประจุ (Discharging curves (เส้นล่าง)) ให้ ค่าความจุจำเพาะ (Specific capacity)ที่ใกล้เคียงกัน ในทุกความหนาแน่นกระแส 0.1, 0.2, 0.4 ,0.6, 0.8, 1.0 และ 2.0 A g⁻¹ ที่ได้ทำการทดสอบ สอดคล้องกับปฏิกิริยารีดอกซ์อิเล็กตรอนสองตัว (Two electron redox reactions) ที่ซึ่งสามารถบ่งชี้ได้ถึงความสามารถในการที่ Zn²⁺ ในแบตเตอรี่ นั้นสามารถกลับไปยังแอโนดสังกะสี และแทรกสอดไปเกาะอยู่ในวัสดุแคโทดได้ในกระบวนการชาร์จ/ ดิสชาร์จของแบตเตอรี่ ในทุกความหนาแน่นกระแส 0.1, 0.2, 0.4, 0.6, 0.8, 1.0 และ 2.0 A g⁻¹ ที่ได้ ทำการทดสอบซึ่งเป็นการทดสอบหนึ่งที่ทำให้ทราบว่าแบตเตอรี่นั้นชาร์จได้จริงหรือไม่และมีลักษณะ ของการชาร์จ/ดิสชาร์จอย่างไรในทุกช่วงแรงดันไฟฟ้า อีกทั้งในทุกกระบวนการคายประจุ (Discharging process) ที่แสดงในเส้นกราฟคายประจุทั้ง 14 เส้นนั้น

รูปที่ 4.17 กัลวาโนสแตติกซาร์จ/ดิสชาร์จ (GCD profiles) ของแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ขั้ว แคโทด W, W/WO3 และ WO3

จากรูปที่ 4.17 แสดงกัลวาโนสแตติกชาร์จ/ดิสชาร์จ (GCD profiles) ของแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ ขั้วแคโทดทั้ง 3 แบบ ได้แก่ ขั้วแคโทด W, W/WO₃ และ WO₃ โดยทำการทดสอบที่ ความหนาแน่นกระแส (Current density) 0.1 A g⁻¹ในช่วงความต่างศักย์ตั้งแต่ 0.1 V ถึง 1.2 V เพื่อ เป็นการยืนยันถึงค่าความสามารถในการเก็บประจุ และคายประจุของแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตน ออกไซด์ขั้วแคโทด W, W/WO₃ และ WO₃ โดยในกราฟจะแสดงเส้นโค้งการอัดประจุ (Charging curves (เส้นบน)) และเส้นโค้งการคายประจุ (Discharging curves (เส้นล่าง)) ภายใต้ความหนาแน่น กระแส(Current density) 0.1 A g⁻¹ แบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนขั้วแคโทด W/WO₃ ให้ค่าความจุ จำเพาะ (Specific capacity) ที่สูงมากกว่าแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนขั้วแคโทด WO₃ และ W ตามลำดับ

4.10 ผลวิเคราะห์ Electrochemical impedance spectroscopy (EIS)

รูปที่ 4.18 การทดสอบอิมพีแดนซ์สเปกโตรสโคปีเชิงเคมีไฟฟ้า (EIS) ของแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตน ออกไซด์ขั้วแคโทด W, W/WO3 และ WO3

จากรูป 4.18 เพื่อที่จะทราบถึงความต้านทานของของแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ ขั้ว แคโทดทั้ง 3 แบบ ได้แก่ ขั้วแคโทด W, W/WO₃ และ WO₃ จึงต้องทำการทดสอบอิมพีแดนซ์สเปกโต รสโคปีเชิงเคมีไฟฟ้า (EIS) โดยจากผลการวิเคราะห์พบว่า แบตเตอรี่ที่ขั้วแคโทดประกอบขึ้นจาก W/WO₃ ให้ค่าความต้านทานการถ่ายโอนประจุ (R_{ct}) อยู่ที่ 115 Ω (เส้นสีชมพู) ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำกว่า แบตเตอรี่ที่ขั้วแคโทดประกอบขึ้นจาก WO₃ ซึ่งให้ค่าความต้านทานการถ่ายโอนประจุ (R_{ct}) อยู่ที่ 213 Ω (เส้นสีฟ้า) จากค่าความต้านทานดังกล่าวข้างต้น ทำให้สามารถสรุปได้ว่าแบตเตอรี่ที่ขั้วแคโทด ประกอบขั้นจาก W/WO₃ มีสามารถในการถ่ายโอนประจุที่ดีกว่าแบตเตอรี่ที่ขั้วแคโทดประกอบขึ้น จาก WO₃ เนื่องจากค่าความต้านทานทางเคมีไฟฟ้า (R_{ct}) เป็นค่าที่แสดงได้ถึงความสามารถในการ ถ่ายเทประจุของแบตเตอรี่ หากมีค่าความต้านทานทางเคมีไฟฟ้าสูง จะยิ่งมีความสามารถในการ ถ่ายเทประจุที่ต่ำ 4.11 ผลทดสอบความสามารถในการวนซ้ำ (Cyclability)

รูปที่ 4.19 ความสามารถในการวนซ้ำ (Cyclability) ของแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ขั้วแคโทด W, W/WO3 และ WO3

จากรูป 4.19 (a) จากรูป แสดงค่าความสามารถในการวนซ้ำ (Cyclability) ของแบตเตอรี่ สังกะสี-ขั้วแคโทด W, W/WO₃ และ WO₃ โดยการทดสอบจะทำให้ทราบถึงค่าความจุของแบตเตอรี่ คงเหลือ (Capacity retention) ที่ถูกคำนวณจากค่าความจุสุดท้ายที่เป็นจุดอ้างอิงดังในรูปที่ 4.26 จุดอ้างอิงคือรอบที่ 150 ที่กระแส (Current density) 0.6 A g⁻¹ ว่ายังคงเหลือความจุเท่าไหร่เมื่อ เทียบกับค่าความจุแรกเริ่ม โดยคำนวณค่าออกมาแสดงในร้อยละ ผลจากการคำนวณพบว่าแบตเตอรี่ สังกะสี-ขั้วแคโทด W (เส้นกราฟสีเทา) มีค่าความจุของแบตเตอรี่คงเหลือร้อยละ 69 เมื่อใช้งานไป 150 รอบ ที่กระแส (Current density) 0.6 A g⁻¹ แบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด WO₃ (เส้นกราฟสีฟ้า) มีค่าความจุของแบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด W/WO₃ (เส้นกราฟสีชมพู) มีค่าความจุของแบตเตอรี่ คงเหลือ 90% เมื่อใช้งานไป 150 รอบ ที่กระแส (Current density) 0.6 A g⁻¹ ในขณะที่ แบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด W/WO₃ (เส้นกราฟสีฟ้า) เดนไดรต์ บริเวณผิวของขั้วแอโนดสังกะสี ในระหว่างกระบวนการซาร์จ/ดิสชาร์จ ส่งผลให้ ไอออนของ สังกะสีสุทธิจากแรกเริ่มที่คายออกมานั้นสูญเสียไปเพราะการเกิดของเดนไดรต์ และไอออนของสังกะสี บางส่วนละลายไปจับตัวกับ สารละลายอิเล็กโทรไลต์ 2M ZnSO₄ และสูญเสียไปในอิเล็กโทรไลต์ และไม่เดินทางกลับไปยังแอโนดสังกะสี ทำให้สามารถอธิบายได้ว่า แบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด W/WO₃ มีอายุการใช้งานที่มากกว่า แบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด W และแบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด
WO₃ นอกเหนือจากนี้เมื่อนำแบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด W/WO₃ ไปทดสอบการใช้งานที่ 1000 รอบ
โดยทำการทดสอบที่ความหนาแน่นกระแส (Current density) 1.0 A g⁻¹ ผลปรากฏว่าความสามารถ
ในการใช้งานซ้ำได้ยาวนานถึง 96% หลังจากการใช้งานผ่านไปที่ 1000 รอบ ดังแสดงในรูปที่ 4.26
(b) เมื่อเปรียบเทียบค่าความสามารถในการวนซ้ำ (Cyclability) ของแบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด
W/WO₃ พบว่ามีประสิทธิภพาเหนือกว่าขั้วแคโทดชนิดอื่น เช่น MnO₂ (67% หลังจาก 40 รอบ) [46],
V₂O₅.nH₂O (71% หลังจาก 900 รอบ) [47], Na_{0.33}V₂O₅ (93% หลังจาก 1,000 รอบ) [48] และ
Zn₃V₂O₇(OH)₂ .2H₂O (68% หลังจาก 300 รอบ) [49]

4.12 ผลวิเคราะห์ CV curves ขั้วแคโทดทั้งสเตนออกไซด์

รูปที่ 4.20 ไซคลิกโวลแทมเมตทรี (CV curves) ของแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ขั้วแคโทด W/WO3

การที่จะทราบได้ว่าแบตเตอรี่ที่ประกอบโดยใช้ขั้วแคโทด W/WO₃ นั้น มีความสามารถในการ อัด และคายประจุได้หรือไม่ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทดสอบชิ้นงานด้วยวิธีไซคลิกโวลแทมเมตทรี (CV curves) ดังแสดงใน รูปที่ 4.20 จากรูปจะพบลักษณะของไซคลิกโวลแทมเมตทรี (CV patterns) ที่ แสดงพีครีดอกซ์ทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการออกซิเดชัน/รีดักชันแบบย้อนกลับ (Reverse oxidation/reduction process) โดยพบ Peak 3, Peak 4 ที่ 0.67V และ 0.42V ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการลดอิเล็กตรอนสองตัว จาก W⁶⁺ เป็น W⁴⁺ ในขณะที่จะพบ Peak 1, Peak 2 ที่ 0.38V และ 0.75V ตามลำดับ ซึ่งมาจากกระบวนการออกซิเดชันแบบย้อนกลับ จึงยืนยันได้ว่า แบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์สามารถอัด และคายประจุ จึงสามารถนำมาใช้ใหม่ได้ เพื่อให้เห็น ลักษณะของขั้วแคโทด W/WO₃ ของแบตเตอรี่สังกะสีที่ชัดเจนขึ้น งานวิจัยจึงได้นำขั้วแคโทด W/WO₃ หลังจากผ่านการอัด และคายประจุไปวิเคราะห์เพิ่มเติม โดยผลวิเคราะห์แสดงดังหัวข้อ 4.13 และ 4.14

4.13 ผลวิเคราะห์ XRD ขั้วแคโทด W/WO3 หลังผ่านการอัด และคายประจุ

รูปที่ 4.21 XRD patterns ของขั้วแคโทด W/WO₃ หลังผ่านการอัด และคายประจุ

จากรูปที่ 4.21 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลไกการแทรกตัวของ Zn²⁺ งานวิจัย ได้ทำการวิเคราะห์โครงร่างผลึกของขั้วแคโทด W/WO₃ หลังผ่านการอัดประจุ (charge) และคาย ประจุ (discharge) จากรูปพบการปรากฏของพีคที่ตำแหน่ง 23.71°, 24.31°, 26.61°, 34.01°, 48.31° และ49.81° ที่คล้ายกันในแต่ละกระแสที่ใช้ทดสอบ ซึ่งจากฐานข้อมูลอ้างอิง JCPD เลขที่ 52-0025 พบองค์ประกอบของ Zn_xWO₃ เนื่องจากเมื่อนำแบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทด W/WO₃ มาคาย ประจุตั้งแต่ 0.1 V จนถึง 0.8 V ทำให้เกิดการก่อตัวของ Zn_xWO₃ ซึ่งหมายถึง Zn²⁺ ทำการแทรกตัว ในโครงสร้าง W/WO₃ ได้สำเร็จ

4.14 EDS ของขั้วแคโทด W/WO3 หลังผ่านการคายประจุ

รูปที่ 4.22 (a) การกระจายธาตุของขั้วแคโทด W/WO₃ หลังผ่านการคายประจุ (b) ภาพจำกลไกการ แทรกตัวของ Zn²⁺ ในโครงสร้าง W/WO₃

งานวิจัยนี้ได้นำขั้วแคโทด W/WO₃ หลังผ่านการชาร์จไปวิเคราะห์องค์ประกอบธาตุด้วยเทคนิค EDS ผลการวิเคราะห์ แสดงดังรูปที่ 4.22 (a) พบว่านอกเหนือจากการกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอของธาตุ W และ O แล้วยังพบการกระจายตัวของ Zn อย่างสม่ำเสมอบน W/WO₃ ซึ่งเผยให้เห็นกลไกการ แทรกตัวของ Zn²⁺ ในขณะเดียวกัน ภาพจำลองกลไกการแทรกตัวของ Zn²⁺ แสดงดังรูปที่ 4.22 (b)

> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลตัวแปรการอบอ่อนที่มีผลต่อโครงสร้างของผงทังสเตน บริสุทธิ์ 99.9%โดยมุ่งเน้นการศึกษาผลของอุณหภูมิ 400°C, 450°C, 500°C, 550°C และ 600°C และผลของเวลา 1 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมง ผงทังสเตนออกไซด์ที่ได้หลังการอบอ่อน ณ ช่วงอุณหภูมิ และเวลาต่างๆ ถูกนำไปขึ้นรูปเป็นขั้วแคโทด และประกอบเป็นแบตเตอรี่ชนิดสังกะสีไอออน หลังจาก นั้นจึงทำการศึกษาประสิทธิภาพของแบตเตอรี่ที่ประกอบได้ ผลการวิเคราะห์ค่า specific capacity ที่สูงที่สุดถูกพบในตัวอย่างขั้วแคโทดทังสเตนอบอ่อน ณ อุณหภูมิ 550°C เวลา 1 ชั่วโมง โดยให้ค่าสูง ที่สุดอยู่ที่ 148 mAh.g⁻¹ ณ กระแส 0.1 A.g⁻¹ (รูปที่ 4.4)อย่างไรก็ตาม เมื่อเพิ่ม current density พบว่า specific capacity ของแบตเตอรี่จะลดลง (รูปที่ 4.4 ถึง 4.5) ซึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจาก การ เพิ่ม current density ทำให้ความแตกต่างระหว่างศักย์ทางเคมีของขั้วบวกและลบลดลง ส่งผลให้ ปริมาณของไอออนที่ถ่ายโอนจะลดลง ประสิทธิภาพของแบตเตอรี่จึงลดลง

หลังจากผลวิเคราะห์ Rate performance ทางผู้วิจัยได้นำทังสเตนออกไซด์ไปศึกษาเพิ่มเติม โดยทำการวิเคราะห์ โครงสร้างผลึก (รูปที่ 4.6 ถึง 4.10) และ โครงสร้างพื้นผิวทางจุลภาค จากผล การศึกษาพบว่า การเพิ่มอุณภูมิและเวลาการอบอ่อนส่งผลต่อโครงสร้างของทังเสตนที่เกิดขึ้น ซึ่งใน งานวิจัยนี้พบโครงสร้างทังสเตนบริสุทธิ์ในโครงสร้าง Body-centered cubic ถูกออกซิไดซ์ เปลี่ยนเป็นโครงสร้างของทังสเตน (Body-centered cubic) ไปเป็นทังสเตนออกไซด์ (monoclinic) ช่วย ทำให้ค่า Specific capacity ของแบตเตอรี่เพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากระยะห่างระหว่างระนาบ (dspacing) มีค่าเพิ่มขึ้นจาก 0.22 นาโนเมตร (W-W) กลายเป็น0.38 นาโนเมตร (WO₃, monoclinic) ซึ่งส่งผลให้อะตอมของ Zn²⁺ สามารถแทรกตัวเข้าไปในโครงสร้างผลึกได้ดียิ่งขึ้น แต่ในทางตรมข้าม กัน เมื่อเพิ่มอุณหภูมิและเวลาให้สูงขึ้นอีก ค่า Specific capacity ของแบตเตอรี่จะลดลง สาเหตุจาก ทังสเตนออกไซด์ (monoclinic) บางส่วน ถูกเปลี่ยนไปอยู่ในรูปของ orthorhombic ซึ่งมีระยะห่าง ระหว่างอะตอมในแกน c ที่ลดลง จึงทำให้ไอออน Zn²⁺ สามารถเข้าไปแทรกในโครงสร้างได้ยากกว่า เมื่อเทียบกับโครงสร้างแบบ Monoclinic จึงส่งผลให้ Specific capacity ของแบตเตอรี่โดยรวมมีค่า ลดลง

ผลการศึกษาโครงสร้างพื้นผิวทางจุลภาค (รูปที่ 4.11 ถึง 4.12) พบว่า เมื่อเพิ่มอุณภูมิและ เวลาการอบอ่อนความยาวเดนไดรต์ของทังสเตนออกไซด์ (WO₃) ที่เกิดขึ้น จะมีความยาวเพิ่มขึ้น และ ในโครงสร้างยังพบการอยู่รวมกันของคอมโพสิตของ W/WO₃ ที่มีลักษณะคล้ายดอกไม้ และตรวจพบ ความยาวของ Lattice spacing ของทั้งสเตนออกไซด์ เท่ากับ 0.38 นาโนเมตร ซึ่งเป็นการยืนยันผล ของการวิเคราะห์ XRD ได้ว่าความกว้างของระนาบผลึกทั้งสเตนออกไซด์มากกว่าทั้งสเตนบริสุทธิ์ และเป็นส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการถ่ายโอนอิเล็กตรอน และการจัดเก็บประจุ Zn²⁺

เมื่อทราบถึงลักษณะคอมโพสิตของ W/WO₃ มีที่ส่วนช่วยให้แบตเตอรี่มีประสิทธิภาพที่ดี จากนั้นทางผู้วิจัยจึงได้ทำผงทังสเตนอบอ่อน 550°C เวลา 1 ชั่วโมง ไปขึ้นรูปแคโทด และทดสอบ ประสิทธิภาพแบตเตอรี่ ดังรูป 4.13 ถึง 4.22 ผลที่ได้ปรากฏว่า แบตเตอรี่สังกะสี-ขั้วแคโทดประกอบ ขึ้นจาก W/WO₃ ให้ค่าความต้านทานการถ่ายโอนประจุ (R_{ct}) อยู่ที่ 115 **Ω** ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำกว่า แบตเตอรี่ที่ขั้วแคโทดประกอบขึ้นจาก W หรือ WO₃ และผลของการทดสอบไซคลิกโวลแทมเมตทรี (CV curves) ยังแสดงให้เห็นว่าแบตเตอรี่สังกะสี-ทังสเตนออกไซด์ขั้วแคโทด W/WO₃ มีความเสถียร ในการใช้ซ้ำ โดยความสามารถในการใช้งานซ้ำได้ยาวนานถึง 96% หลังจากการใช้งานผ่านไปที่ 1000 รอบ

สรุปผลจากกงานวิจัยนี้ พบว่าการใช้งานวิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาออกแบบการใช้ ทังสเตนบริสุทธิ์ 99.9% อบอ่อนที่อุณหภูมิ 550°C ที่ 1 ชั่วโมง ประกอบเป็นขั้วแคโทดของแบตเตอรี่ สังกะสีดีที่สุดในงานวิจัย เพราะทังสเตนออกไซด์ที่ได้มีโครงสร้างผลึกแบบ monoclinic มี lattice spacing เท่ากับ 0.38 นาโนเมตร ที่ทำให้ไอออนของ Zn²⁺ เกิดการกักเก็บและคายประจุได้ดีที่สุด งานวิจัยนี้เผยให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของการใช้โครงสร้าง W/WO₃ เป็นขั้วแคโทดในแบตเตอรี่ และ แสดงให้เห็นถึงข้อมูลเชิงลึกที่แปลกใหม่ อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาเฉพาะอุณหภูมิ และเวลาเท่านั้น อาจมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการกักเก็บประจุนี้ได้อีกเช่น สภาวะการอบ อ่อน การควบคุมการอบอ่อน ปริมาณออกซิเจนในบรรยากาศการอบอ่อน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าว อาจส่งผลต่อปริมาณและชนิดของทังสเตนออกไซด์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไปใน อนาคต

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ศึกษาพัฒนาขั้วแคโทด W/WO3 ในแบตเตอรี่ชนิดอื่น เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเก็บ ประจุ และการคายประจุ และเสถียรภาพของแบตเตอรี่

5.2.2 ศึกษาอุณหภูมิการอบอ่อนของผงทั้งสเตนบริสุทธิ์ที่ 99.9% ในช่วงอุณหภูมิที่แคบลง และ ในช่วงอุณหภูมิที่สูงขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป

5.2.3 ศึกษาเพิ่มเติมในระยะเวลาการอบอ่อนของผงทั้งสเตนบริสุทธิ์ที่ 99.9% ในช่วงเวลาที่ใช้อื่นๆ

ภาคผนวก

ผลการวิเคราะห์ทั้งสเตนออกไซด์อบอ่อนอุณหภูมิ 500°C เวลา 1 ชั่วโมง **R-Values** Rexp : 33.51 Rwp : 16.39 Rp : 12.40 GOF : 0.49 Rexp': 33.82 Rwp**':** 16.54 Rp': 12.66 DW : 0.11 Quantitative Analysis - Rietveld 18.779 % Phase 1 : Tungsten Phase 2 : "Tungsten Oxide" 81.221 % Background One on X 77.11737 Chebychev polynomial, 0 0.09575025 Coefficient 1.632223 1 2 -0.2638154 Instrument 300 Primary radius (mm) Secondary radius (mm) 300 0.5 Receiving slit width (mm) Divergence angle (°) 0.5 Full Axial Convolution Filament Length (mm) 12 Sample Length (mm) 15 Receiving Slit Length (mm) 12 Primary Sollers (°) 2.3 Secondary Sollers (°) 2.3

Corrections

Zero Error	0.04692392
LP Factor	26.4

Miscellaneous

Start X	10
Finish X	90

Structure 1

Phase name	Tungsten
R-Bragg	5.473
Spacegroup	229
Scale	3.23409702e-005
Cell Mass	367.702
Cell Volume (Å^3)	31.71933
Wt% - Rietveld	18.779
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	249.2
Cry Size Gaussian (nm)	81.6
Strain	
_{Strain L} จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัง	0.0001000008
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	3248.190
Crystal Density (g/cm^3)	19.250
Lattice parameters	
a (Å)	3.1654928

Site	Np	Х	У	Z	Ato	m Occ	Beq
w_1	2	0.00000	0.00000	0.00000	W	1	1

Structure 2

Phase name	Tungsten	Oxide
R-Bragg	5.238	

Spacegroup	P121/n1
Scale	2.07038746e-006
Cell Mass	1854.792
Cell Volume (Å^3)	424.83324
Wt% - Rietveld	81.221
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	1198.7
Cry Size Gaussian (nm)	29.8
Strain	
Strain L	0.9685759
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	987.330
Crystal Density (g/cm^3)	7.250
Lattice parameters	
a (Å)	7.3424192
b (Å)	7.5234670
c (Å)	7.6915890
beta (°)	90.91

Site	Np	Х	У	Z	Atom	Occ	Beq
W_1	4	0.25400	0.03700	0.28200	W	1	1
W_2	4	0.25000 จุห	0.02300	0.78400	W	1	1
0_1	4	0.00500	0.04200	0.21100	0	1	1
0_2	4	0.99300	0.47400	0.21800	0	1	1
0_3	4	0.28800	0.26200	0.28600	0	1	1
0_4	4	0.21100	0.25900	0.73000	0	1	1
0_5	4	0.29200	0.04300	0.00800	0	1	1
0_6	4	0.27900	0.48700	0.99300	0	1	1

ผลการวิเคราะห์ทั้งสเตนออกไซด์อบอ่อนอุณหภูมิ 550°C เวลา 1 ชั่วโมง

R-Values

Rexp :	35.36	Rwp :	17.11	Rp	:	13.11	GOF	:	0.48
Rexp':	31.12	Rwp':	15.06	Rp'	:	11.84	DW	:	0.12

Quantitative Analysis - Rietveld

Phase	1	: Tungsten		11.645	010
Phase	2	: "Tungsten (	Oxide"	87.136	0 0
Phase	3	: "Tungsten t	trioxide"	1.219 %	5

Background

One on X	L16.1167
Chebychev polynomial, Coefficient 0	-1.018095
1	2.497559
2	-0.4997244
Instrument	
Primary radius (mm)	300
Secondary radius (mm)	300
Receiving slit width (mm)	0.5
Divergence angle (°)	0.5
Full Axial Convolution	
Filament Length (mm)	12
Sample Length (mm)	15
Receiving Slit Length (mm)	12
Primary Sollers (°) ISOLUMIONEI A	2.3
Secondary Sollers (°) GKORN UNIVERS	2.3

Corrections

Zero Error	0.002207404
LP Factor	26.4

Miscellaneous

Start X	10
Finish X	90

Phase name	Tungsten
R-Bragg	6.163
Spacegroup	229
Scale	1.69307409e-005
Cell Mass	367.702
Cell Volume (Å^3)	31.71730
Wt% - Rietveld	11.645
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	116.3
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	3248.398
Crystal Density (g/cm^3)	19.251
Lattice parameters	
a (Å)	3.1654252
Site Np x y z	Atom Occ Beq
v_1 2 0.00000 0.00000 0.00000	w 1 1
	η.
Structure 2	9
Phase name	Tungsten Oxide
_{R-Bragg} จุหาลงกรณ์มหาวิทยาล์	12 5.212
Spacegroup CHULALONGKORN UNIVER	SP121/n1
Scale	1.87334618e-006
Cell Mass	1854.792
Cell Volume (Å^3)	425.21425
Wt% - Rietveld	87.136
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	678.7
Cry Size Gaussian (nm)	34.4
Strain	
Strain L	0.8843417
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	986.445
Crystal Density (g/cm^3)	7.243

Lattice parameters

a (Å)	7.3459187
b (Å)	7.5253930
c (Å)	7.6928505
beta (°)	90.91

Site	Np	Х	У	Z	Ato	m Occ	Beq
W_1	4	0.25400	0.03700	0.28200	W	1	1
W_2	4	0.25000	0.02300	0.78400	W	1	1
0_1	4	0.00500	0.04200	0.21100	0	1	1
0_2	4	0.99300	0.47400	0.21800	0	1	1
0_3	4	0.28800	0.26200	0.28600	0	1	1
0_4	4	0.21100	0.25900	0.73000	0	1	1
0_5	4	0.29200	0.04300	0.00800	0	1	1
0_6	4	0.27900	0.48700	0.99300	0	1	1

Structure 3

Phase name	Tungsten trioxide
R-Bragg	8.590
Spacegroup	P1
scale จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1.07200076e-007
Cell Mass CHULALONGKORN UNIVERS	927.396
Cell Volume (Å^3)	207.92826
Wt% - Rietveld	1.219
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	1710655100000.0
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	1008.643
Crystal Density (g/cm^3)	7.406
Preferred Orientation (Dir 1 : 2 0 1)	0.3978553
Lattice parameters	
a (Å)	7.2988241
b (Å)	7.4078445
c (Å)	3.8458191

alpha	(°)	90.13654
beta	(°)	89.53117
gamma	(°)	90.2562

Site	Np	Х	У	Z	Atom	Occ	Beq
w_1	2	0.25000	0.03100	0.06250	W	1	1
w_2	2	0.25000	0.53100	0.06250	W	1	1
o_1	1	0.00000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_2	1	0.50000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_3	1	0.00000	0.50000	0.00000	0	1	1
o_4	1	0.50000	0.50000	0.00000	0	1	1
o_5	2	0.25000	0.28100	0.00000	0	1	1
0_6	2	0.25000	0.21900	0.00000	0	1	1
o_7	2	0.25000	0.03100	0.56250	0	1	1
o_8	2	0.25000	0.53100	0.43750	0	1	1

ผลการวิเคราะห์ทั้งสเตนออกไซด์อบอ่อนอุณหภูมิ 600°C เวลา 1 ชั่วโมง

R-Values

Rexp :	30.59	Rwp :	16.85	Rp :	: 12.50	GOF	:	0.55
Rexp':	30.96	Rwp':	17.05	Rp'	12.81	DW	:	0.10

GHULALONGKORN UNIVERSITY

Anana A

Quantitative Analysis - Rietveld

Phase	1	: Tungsten	0.021 %
Phase	2	: "Tungsten Oxide'	95.039 %
Phase	3	: "Tungsten trioxi	.de" 4.941 %

Background

One on X				84.29221
Chebychev	polynomial,	Coefficient	0	0.09219979
			1	1.874379
			2	-0.4856171

Instrument

Primary radius (mm)	300
Secondary radius (mm)	300
Receiving slit width (mm)	0.5
Divergence angle (°)	0.5
Full Axial Convolution	
Filament Length (mm)	12
Sample Length (mm)	15
Receiving Slit Length (mm)	12
Primary Sollers (°)	2.3
Secondary Sollers (°)	2.3
Corrections	
Zero Error	0.0514196
LP Factor	26.4
Miscellaneous	
Start X	10
Finish X	90
structure 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลั	
Phase name CHULALONGKORN UNIVERS	Tungsten
R-Bragg	5.993
Spacegroup	229
Scale	4.27612833e-008
Cell Mass	367.702
Cell Volume (Å^3)	31.57816
Wt% - Rietveld	0.021
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	1088671349000000.0
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	3262.711
Crystal Density (g/cm^3)	19.336

Lattice parameters	
a (Å)	3.1607896

Site	Np	Х	У	Z	Ator	n Occ	Beq
w_1	2	0.00000	0.00000	0.00000	W	1	1

Structure 2

Phase name	Tungsten Oxide
R-Bragg	4.722
Spacegroup	P121/n1
Scale	2.9183578e-006
Cell Mass	1854.792
Cell Volume (Å^3)	424.81055
Wt% - Rietveld	95.039
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	78.2
Cry Size Gaussian (nm)	286.3
Strain	
Strain L	0.04082844
Strain G	1.07607
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	987.383
Crystal Density (g/cm^3)	7.250
Lattice parameters	
a (Å)	7.3290996
b (Å)	7.5322155
c (Å)	7.6962064

beta	(°)
	( )

Site	Np	х	У	Z	Ato	m Occ	Beq
W_1	4	0.25400	0.03700	0.28200	W	1	1
W_2	4	0.25000	0.02300	0.78400	W	1	1
0_1	4	0.00500	0.04200	0.21100	0	1	1
0_2	4	0.99300	0.47400	0.21800	0	1	1

90.91

0_3	4	0.28800	0.26200	0.28600	0	1	1
O_4	4	0.21100	0.25900	0.73000	0	1	1
0_5	4	0.29200	0.04300	0.00800	0	1	1
0_6	4	0.27900	0.48700	0.99300	0	1	1

Structure 3

Phase name	Tungsten trioxide
R-Bragg	10.932
Spacegroup	P1
Scale	6.16705887e-007
Cell Mass	927.396
Cell Volume (Å^3)	209.02262
Wt% - Rietveld	4.941
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	20374270000000.0
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	1003.362
Crystal Density (g/cm^3)	7.368
Preferred Orientation (Dir 1 : 2 0 1)	1.064543
Lattice parameters	
a (Å)	7.3002138
b (Å) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลั	7.4275303
c (Å) Chulalongkorn Univers	3.8556267
alpha (°)	89.25525
beta (°)	90.12017
gamma (°)	89.18553

Site	Np	Х	У	Z	Ato	m Occ	Beq
w_1	2	0.25000	0.03100	0.06250	W	1	1
w_2	2	0.25000	0.53100	0.06250	W	1	1
o_1	1	0.00000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_2	1	0.50000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_3	1	0.00000	0.50000	0.00000	0	1	1
o_4	1	0.50000	0.50000	0.00000	0	1	1

o_5	2	0.25000	0.28100	0.00000	0	1	1
0_6	2	0.25000	0.21900	0.00000	0	1	1
o_7	2	0.25000	0.03100	0.56250	0	1	1
o_8	2	0.25000	0.53100	0.43750	0	1	1

ผลการวิเคราะห์ทั้งสเตนออกไซด์อบอ่อนอุณหภูมิ 500°C เวลา 2 ชั่วโมง

R-Values

Rexp :	32.05	Rwp :	18.77	Rp	:	14.26	GOF	:	0.59
Rexp':	27.80	Rwp':	16.28	Rp'	:	12.79	DW	:	0.08

Quantitative Analysis - Rietveld

ckground			
Phase 3	: "Tungsten	trioxide"	6.297 %
Phase 2	: "Tungsten	Oxide"	91.256 %
Phase 1	: Tungsten		2.447 %
		CONTRACT CONTRACTOR	

Background

One on X	/			123.9929
Chebychev	polynomial,	Coefficient	0	-1.394188
	8	- 200 V 4004 -	1	3.082428
			2	-0.8428855

Instrument	
Primary radius (mm)	300
Secondary radius (mm)	300
Receiving slit width (mm)	0.5
Divergence angle (°)	0.5
Full Axial Convolution	
Filament Length (mm)	12
Sample Length (mm)	15
Receiving Slit Length (mm)	12
Primary Sollers (°)	2.3
Secondary Sollers (°)	2.3

Corrections

Zero Error	0.01552118
LP Factor	26.4

Miscellaneous

Start X	10
Finish X	90

Structure 1

Phase name	Tungsten
R-Bragg	2.540
Spacegroup	229
Scale	4.63388604e-006
Cell Mass	367.702
Cell Volume (Å^3)	31.73281
Wt% - Rietveld	2.447
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	140.3
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	3246.809
Crystal Density (g/cm^3)	19.241
Lattice parameters	

a (Å) GHULALONGKORN UNIVERS 3.1659414

Site	Np	Х	У	Z	Ato	m Occ	Beq
w_1	2	0.00000	0.00000	0.00000	W	1	1

Structure 2

Phase name	Tungsten Oxide
R-Bragg	5.560
Spacegroup	P121/n1
Scale	2.55599988e-006
Cell Mass	1854.792

Ce	ell Volume (Å^3)				425.3	425.32461			
Wt	Wt% - Rietveld					56			
Сі	rysta	llite Size							
	Cry	Size Lorer	ntzian (nm)		27.4				
Cı	rysta	l Linear Ak	osorption Coe	eff. (1/cm)	986.2	L89			
Сі	rysta	l Density	(g/cm^3)		7.242	L			
Lá	attic	e parameter	ſS						
	a (	Å)			7.342	L1075			
	b (	Å)			7.534	16042			
	с (	Å)		11122	7.690	04767			
	bet	a (°)			90.92	L			
Site	Np	X	У	Z	Ator	n Occ	Beq		
W_1	4	0.25400	0.03700	0.28200	W	1	1		
W_2	4	0.25000	0.02300	0.78400	W	1	1		
0_1	4	0.00500	0.04200	0.21100	0	1	1		
0_2	4	0.99300	0.47400	0.21800	0	1	1		
0_3	4	0.28800	0.26200	0.28600	0	1	1		
O_4	4	0.21100	0.25900	0.73000	0	1	1		
0_5	4	0.29200	0.04300	0.00800	0	1	1		
a c			0040700	0.00000		1	1		

Chulalongkorn University

Phase name	Tungsten trioxide
R-Bragg	11.454
Spacegroup	P1
Scale	7.15243286e-007
Cell Mass	927.396
Cell Volume (Å^3)	209.76483
Wt% - Rietveld	6.297
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	214.9
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	999.812

Structure 3

Crystal Density (g/cm^3)	7.341
Preferred Orientation (Dir 1 : 2 0 1)	0.9296969
Lattice parameters	
a (Å)	7.3045109
b (Å)	7.4447427
c (Å)	3.8577863
alpha (°)	89.25552
beta (°)	90.09655
gamma (°)	90.37125

Site	Np	Х	У	Z	Aton	n Occ	Beq
w_1	2	0.25000	0.03100	0.06250	W	1	1
w_2	2	0.25000	0.53100	0.06250	W	1	1
o_1	1	0.00000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_2	1	0.50000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_3	1	0.00000	0.50000	0.00000	0	1	1
o_4	1	0.50000	0.50000	0.00000	0	1	1
o_5	2	0.25000	0.28100	0.00000	0	1	1
0_6	2	0.25000	0.21900	0.00000	0	1	1
o_7	2	0.25000	0.03100	0.56250	0	1	1
o_8	2	0.25000	0.53100	0.43750	၉၂၀	1	1
Peaks	s Ph	ase 1					

```
Phase name
```

```
Peak Phase:0
```

Type Position I

ผลการวิเคราะห์ทั้งสเตนออกไซด์อบอ่อนอุณหภูมิ 550°C เวลา 2 ชั่วโมง

R-Values

Rexp :	31.14	Rwp :	16.81	Rp	:	12.69	GOF	:	0.54
Rexp':	31.14	Rwp':	16.81	Rp'	:	12.86	DW	:	0.10
Quantitative Analysis - Rietveld

Phase	1	: Tungsten		0.512 %
Phase	2	: "Tungsten (	Oxide"	94.924 %
Phase	3	: "Tungsten	trioxide"	4.564 %

Background

One on X	39.28414
Chebychev polynomial, Coefficient 0	0.05035699
1	2.024694
2	-0.2509739
Instrument	
Primary radius (mm)	300
Secondary radius (mm)	300
Receiving slit width (mm)	0.5
Divergence angle (°)	0.5
Full Axial Convolution	
Filament Length (mm)	12
Sample Length (mm)	15
Receiving Slit Length (mm)	12
Primary Sollers (°) กรณ์มหาวิทยาล์เ	2.3
Secondary Sollers (°) GKORN UNIVERS	2.3

Corrections

Zero Error	0.05171114
LP Factor	26.4

Miscellaneous

Start X	10
Finish X	90

Phase name	Tungsten
R-Bragg	3.680
Spacegroup	229
Scale	1.11441125e-006
Cell Mass	367.702
Cell Volume (Å^3)	28.84157
Wt% - Rietveld	0.512
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	14398834830.0
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	3572.289
Crystal Density (g/cm^3)	21.170
Lattice parameters	
a (Å)	3.0667117
ite Np x y z	Atom Occ Beq
_1 2 0.00000 0.00000 0.00000	w 1 1
tructure 2	3
Phase name	Tungsten Oxide
R-Bragg จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาล	4.614
Spacegroup CHULALONGKORN UNIVER	S P121/n1
Scale	2.77883221e-006
Cell Mass	1854.792
Cell Volume (Å^3)	425.18871
Wt% - Rietveld	94.924
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	10000.0
Cry Size Gaussian (nm)	35.1
Strain	
Strain L	0.6799821
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	986.505
Crystal Density (g/cm^3)	7.244

Lattice parameters

a (Å)	7.3356009
b (Å)	7.5320247
c (Å)	7.6964255
beta (°)	90.91

Site	Np	Х	У	Z	Ato	m Occ	Beq
W_1	4	0.25400	0.03700	0.28200	W	1	1
W_2	4	0.25000	0.02300	0.78400	W	1	1
0_1	4	0.00500	0.04200	0.21100	0	1	1
0_2	4	0.99300	0.47400	0.21800	0	1	1
0_3	4	0.28800	0.26200	0.28600	0	1	1
0_4	4	0.21100	0.25900	0.73000	0	1	1
0_5	4	0.29200	0.04300	0.00800	0	1	1
0_6	4	0.27900	0.48700	0.99300	0	1	1

Structure 3

Phase name	Tungsten trioxide
R-Bragg	12.352
Spacegroup	P1
scale จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5.42467811e-007
Cell Mass Chulalongkorn Univers	927.396
Cell Volume (Å^3)	209.46801
Wt% - Rietveld	4.564
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	1020.3
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	1001.228
Crystal Density (g/cm^3)	7.352
Preferred Orientation (Dir 1 : 2 0 -1)	1.012331
Lattice parameters	
a (Å)	7.3070037
b (Å)	7.4357377
c (Å)	3.8556207

alpha	(°)	89.33517
beta	(°)	89.74692
gamma	(°)	89.6832

Site	Np	Х	У	Z	Atom	Occ	Beq
w_1	2	0.25000	0.03100	0.06250	W	1	1
w_2	2	0.25000	0.53100	0.06250	W	1	1
o_1	1	0.00000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_2	1	0.50000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_3	1	0.00000	0.50000	0.00000	0	1	1
o_4	1	0.50000	0.50000	0.00000	0	1	1
o_5	2	0.25000	0.28100	0.00000	0	1	1
0_6	2	0.25000	0.21900	0.00000	0	1	1
o_7	2	0.25000	0.03100	0.56250	0	1	1
o_8	2	0.25000	0.53100	0.43750	0	1	1

ผลการวิเคราะห์ทังสเตนออกไซด์อบอ่อนอุณหภูมิ 600°⊂ เวลา 2 ชั่วโมง

R-Values

Rexp :	29.84	Rwp :	17.39	Rp	:	13.32	GOF	:	0.58
Rexp':	29.46	Rwp':	17.17	Rp'	:1	13.31	DW	:	0.09

GHULALONGKORN UNIVERSIT

Quantitative Analysis - Rietveld

Phase	1	: Ti	ungsten		0.073	00
Phase	2	: "]	Tungsten	Oxide"	93.687	olo
Phase	3	: "1	Tungsten	trioxide"	6.240	00

Background

One on X				85.51745
Chebychev	polynomial,	Coefficient	0	-0.1171101
			1	1.983974
			2	-0.3335342

Instrument

Primary radius (mm)	300
Secondary radius (mm)	300
Receiving slit width (mm)	0.5
Divergence angle (°)	0.5
Full Axial Convolution	
Filament Length (mm)	12
Sample Length (mm)	15
Receiving Slit Length (mm)	12
Primary Sollers (°)	2.3
Secondary Sollers (°)	2.3
Corrections	
Zero Error	0.06875022
LP Factor	26.4
Miscellaneous	
Start X	10
Finish X	90
Structure 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
Phase name CHULALONGKORN UNIVERS	Tungsten
R-Bragg	9.094
Spacegroup	229
Scale	1.60467252e-007
Cell Mass	367.702
Cell Volume (Å^3)	32.56029
Wt% - Rietveld	0.073
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	242159623700000.0
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	3164.296
Crystal Density (g/cm^3)	18.752

L L	
a (Å) 3	.1932244

Site	Np	Х	У	Z	Ator	n Occ	Beq
w_1	2	0.00000	0.00000	0.00000	W	1	1

Structure 2

Phase name	Tungsten Oxide
R-Bragg	5.164
Spacegroup	P121/n1
Scale	3.15243166e-006
Cell Mass	1854.792
Cell Volume (Å^3)	424.39515
Wt% - Rietveld	93.687
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	84.1
Cry Size Gaussian (nm)	10000.0
Strain	
Strain L	0.09714104
Strain G	0.9732215
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	988.349
Crystal Density (g/cm^3)	7.257
Lattice parameters	
a (Å)	7.3248546
b (Å)	7.5304586
c (Å)	7.6949315

beta	(°)	
	· · /	

Site	Np	Х	У	Z	Ato	m Occ	Beq
W_1	4	0.25400	0.03700	0.28200	W	1	1
W_2	4	0.25000	0.02300	0.78400	W	1	1
0_1	4	0.00500	0.04200	0.21100	0	1	1
0_2	4	0.99300	0.47400	0.21800	0	1	1

90.91

0_3	4	0.28800	0.26200	0.28600	0	1	1
O_4	4	0.21100	0.25900	0.73000	0	1	1
0_5	4	0.29200	0.04300	0.00800	0	1	1
0_6	4	0.27900	0.48700	0.99300	0	1	1

Structure 3

Phase name	Tungsten trioxide
R-Bragg	10.943
Spacegroup	P1
Scale	8.5349898e-007
Cell Mass	927.396
Cell Volume (Å^3)	208.80802
Wt% - Rietveld	6.240
Crystallite Size	
Cry Size Lorentzian (nm)	452.7
Crystal Linear Absorption Coeff. (1/cm)	1004.393
Crystal Density (g/cm^3)	7.375
Preferred Orientation (Dir 1 : 2 0 1)	0.8115035
Lattice parameters	
a (Å)	7.2994878
b (Å) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7.4321823
c (Å) Chulalongkorn Univers	3.8497886
alpha (°)	89.08212
beta (°)	89.66925
gamma (°)	90.72699

Site	Np	Х	У	Z	Ato	m Occ	Beq
w_1	2	0.25000	0.03100	0.06250	W	1	1
w_2	2	0.25000	0.53100	0.06250	W	1	1
o_1	1	0.00000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_2	1	0.50000	0.00000	0.00000	0	1	1
o_3	1	0.00000	0.50000	0.00000	0	1	1
o_4	1	0.50000	0.50000	0.00000	0	1	1

o_5	2	0.25000	0.28100	0.00000	0	1	1
0_6	2	0.25000	0.21900	0.00000	0	1	1
o_7	2	0.25000	0.03100	0.56250	0	1	1
o_8	2	0.25000	0.53100	0.43750	0	1	1

Chulalongkorn University

บรรณานุกรม

- [1] D. K. Kim, S. Yoneoka, A. Z. Banatwala, Y.-T. Kim, and K.-Y. Nam, *Handbook on Battery Energy Storage System*, no. December. 2018.
- M. Armand, "Nature Lithium Battery," Nature, vol. 414, no. November, pp. 359–367, 2001, [Online]. Available: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11713543.
- [3] B. Sambandam *et al.*, "Aqueous rechargeable Zn-ion batteries: An imperishable and high-energy Zn2V2O7 nanowire cathode through intercalation regulation," *J. Mater. Chem. A*, vol. 6, no. 9, pp. 3850–3856, 2018, doi: 10.1039/c7ta11237h.
- Y. Zhong *et al.*, "Li Alginate-Based Artificial SEI Layer for Stable Lithium Metal Anodes," *ACS Appl. Mater. Interfaces*, vol. 11, no. 41, pp. 37726–37731, 2019, doi: 10.1021/acsami.9b12634.
- [5] D. Zhang *et al.*, "Inhibition of Manganese Dissolution in Mn2O3 Cathode with Controllable Ni2+ Incorporation for High-Performance Zinc Ion Battery," *Adv. Funct. Mater.*, vol. 31, no. 14, pp. 1–9, 2021, doi: 10.1002/adfm.202009412.
- [6] X. Chen, W. Li, Z. Zeng, D. Reed, X. Li, and X. Liu, "Engineering stable Zn-MnO2 batteries by synergistic stabilization between the carbon nanofiber core and birnessite-MnO2 nanosheets shell," *Chem. Eng. J.*, vol. 405, no. September 2020, p. 126969, 2021, doi: 10.1016/j.cej.2020.126969.
- J. Cao *et al.*, "Oxygen defect enriched (NH4)2V10O25·8H2O nanosheets for superior aqueous zinc-ion batteries," *Nano Energy*, vol. 84, no. January, p. 105876, 2021, doi: 10.1016/j.nanoen.2021.105876.
- [8] K. Bao *et al.*, "Preparation and electrochemical characterization of ultrathin WO3-x/C nanosheets as anode materials in lithium ion batteries," *Nano Res.*, vol. 10, no. 6, pp. 1903–1911, 2017, doi: 10.1007/s12274-016-1373-6.
- [9] M. Cheng, S. S. Sami, and J. Wu, "Benefits of using virtual energy storage system for power system frequency response," *Appl. Energy*, vol. 194, pp. 376–385, 2017, doi: 10.1016/j.apenergy.2016.06.113.

- [10] S. Koohi-Fayegh and M. A. Rosen, "A review of energy storage types, applications and recent developments," *J. Energy Storage*, vol. 27, no. July 2019, p. 101047, 2020, doi: 10.1016/j.est.2019.101047.
- [11] S. S. Hosseiny and M. Wessling, "Ion exchange membranes for vanadium redox flow batteries," *Adv. Membr. Sci. Technol. Sustain. Energy Environ. Appl.*, pp. 413–434, 2011, doi: 10.1533/9780857093790.4.413.
- [12] P. Batteries, Chapter 12.1: Primary Batteries. .
- [13] A. J. Salkind, Secondary Batteries. 1982.
- [14] P. Simon, Y. Gogotsi, and B. Dunn, "Where do batteries end and supercapacitors begin?," *Science (80-.).*, vol. 343, no. 6176, pp. 1210–1211, 2014, doi: 10.1126/science.1249625.
- [15] M. Pasta, C. D. Wessells, R. A. Huggins, and Y. Cui, "A high-rate and long cycle life aqueous electrolyte battery for grid-scale energy storage," *Nat. Commun.*, vol. 3, no. May, 2012, doi: 10.1038/ncomms2139.
- [16] M. Winter and R. J. Brodd, "What are batteries, fuel cells, and supercapacitors?," *Chem. Rev.*, vol. 104, no. 10, pp. 4245–4269, 2004, doi: 10.1021/cr020730k.
- [17] S. Huang, J. Zhu, J. Tian, and Z. Niu, "Recent Progress in the Electrolytes of Aqueous Zinc-Ion Batteries," *Chem. - A Eur. J.*, vol. 25, no. 64, pp. 14480– 14494, 2019, doi: 10.1002/chem.201902660.
- [18] L. Su, L. Liu, B. Liu, J. Meng, and X. Yan, "Revealing the Impact of Oxygen Dissolved in Electrolytes on Aqueous Zinc-Ion Batteries," *iScience*, vol. 23, no. 4, p. 100995, 2020, doi: 10.1016/j.isci.2020.100995.
- [19] W. Du, E. H. Ang, Y. Yang, Y. Zhang, M. Ye, and C. C. Li, "Challenges in the material and structural design of zinc anode towards high-performance aqueous zinc-ion batteries," *Energy Environ. Sci.*, vol. 13, no. 10, pp. 3330– 3360, 2020, doi: 10.1039/d0ee02079f.

- [20] D. Chao *et al.*, "Roadmap for advanced aqueous batteries: From design of materials to applications," *Sci. Adv.*, vol. 6, no. 21, 2020, doi: 10.1126/sciadv.aba4098.
- [21] X. Zhao, X. Liang, Y. Li, Q. Chen, and M. Chen, "Challenges and design strategies for high performance aqueous zinc ion batteries," *Energy Storage Mater.*, vol. 42, no. May, pp. 533–569, 2021, doi: 10.1016/j.ensm.2021.07.044.
- [22] K. Lu, B. Song, Y. Zhang, H. Ma, and J. Zhang, "Encapsulation of zinc hexacyanoferrate nanocubes with manganese oxide nanosheets for highperformance rechargeable zinc ion batteries," *J. Mater. Chem. A*, vol. 5, no. 45, pp. 23628–23633, 2017, doi: 10.1039/c7ta07834j.
- [23] L. Zhang, L. Chen, X. Zhou, and Z. Liu, "Towards high-voltage aqueous metalion batteries beyond 1.5 V: The zinc/zinc hexacyanoferrate system," Adv. Energy Mater., vol. 5, no. 2, pp. 1–5, 2015, doi: 10.1002/aenm.201400930.
- [24] Y. Wu *et al.*, "a high-performance cathode for aqueous Zn-ion batteries," vol.63, no. 7, pp. 1–9, 2020.
- [25] Z. Li, "Zinc Ion Thermogalvanic Cell : A New Strategy for Low-Grade Heat Conversion and Energy Storage," pp. 1–17.
- [26] F. Ming, H. Liang, Y. Lei, S. Kandambeth, M. Eddaoudi, and H. N. Alshareef,
   "Layered Mg xV2O5· nH2O as Cathode Material for High-Performance Aqueous Zinc Ion Batteries," ACS Energy Lett., vol. 3, no. 10, pp. 2602–2609, 2018, doi: 10.1021/acsenergylett.8b01423.
- [27] C. Liu *et al.*, "MOF-derived vertically stacked Mn2O3@C flakes for fiber-shaped zinc-ion batteries," *J. Mater. Chem. A*, vol. 8, no. 45, pp. 24031–24039, 2020, doi: 10.1039/d0ta09212f.
- [28] B. Liu *et al.*, "Highly conductive locust bean gum bio-electrolyte for superior long-life quasi-solid-state zinc-ion batteries," *RSC Adv.*, vol. 11, no. 40, pp. 24862–24871, 2021, doi: 10.1039/d1ra04294g.
- [29] M. Tian *et al.*, "Structural engineering of hydrated vanadium oxide cathode by

K+ incorporation for high-capacity and long-cycling aqueous zinc ion batteries," *Energy Storage Mater.*, vol. 29, no. February, pp. 9–16, 2020, doi: 10.1016/j.ensm.2020.03.024.

- [30] W. Zhang, S. Liang, G. Fang, Y. Yang, and J. Zhou, "Ultra-High Mass-Loading Cathode for Aqueous Zinc-Ion Battery Based on Graphene-Wrapped Aluminum Vanadate Nanobelts," *Nano-Micro Lett.*, vol. 11, no. 1, pp. 1–12, 2019, doi: 10.1007/s40820-019-0300-2.
- [31] X. He *et al.*, "Stabilized Molybdenum Trioxide Nanowires as Novel Ultrahigh-Capacity Cathode for Rechargeable Zinc Ion Battery," *Adv. Sci.*, vol. 6, no. 14, pp. 2–9, 2019, doi: 10.1002/advs.201900151.
- [32] X. Duan *et al.*, "Ionic liquid-modulated preparation of hexagonal tungsten trioxide mesocrystals for lithium-ion batteries," *Nanoscale*, vol. 7, no. 6, pp. 2230–2234, 2015, doi: 10.1039/c4nr05717a.
- [33] C. Linderalv, "Structural and thermodynamical properties of tungsten oxides from first-principles calculations," p. 90, 2016.
- [34] M. Weil and W. D. Schubert, "The beautiful colours of tungsten oxides," *ITIA Newsl.*, vol. 6, no. June, pp. 1–12, 2013.
- [35] C. Chen, R. Agrawal, and C. Wang, "High performance Li4Ti5O12/Si composite anodes for Li-ion batteries," *Nanomaterials*, vol. 5, no. 3, pp. 1469–1480, 2015, doi: 10.3390/nano5031469.
- [36] J. C. Woolley, Introduction to solid state physics, vol. 6, no. 1. 1957.
- [37] F. Can, X. Courtois, and D. Duprez, "Tungsten-based catalysts for environmental applications," *Catalysts*, vol. 11, no. 6, 2021, doi: 10.3390/catal11060703.
- [38] E. Salje, "The orthorhombic phase of WO 3," Acta Crystallogr. Sect. B Struct. Crystallogr. Cryst. Chem., vol. 33, no. 2, pp. 574–577, 1977, doi: 10.1107/s0567740877004130.

- [39] "2020- 2D Amorphous V2O5 Graphene Heterostructures for High-Safety Aqueous Zn-Ion.pdf.".
- Y. Gao, J. Yin, X. Xu, and Y. Cheng, "Pseudocapacitive Storage in Cathode Materials of Aqueous Zinc Ion Batteries toward High Power and Energy Density," *J. Mater. Chem. A*, pp. 9773–9787, 2022, doi: 10.1039/d2ta01014c.
- [41] B. Jiang, C. Xu, C. Wu, L. Dong, J. Li, and F. Kang, "Manganese Sesquioxide as Cathode Material for Multivalent Zinc Ion Battery with High Capacity and Long Cycle Life," *Electrochim. Acta*, vol. 229, pp. 422–428, 2017, doi: 10.1016/j.electacta.2017.01.163.
- [42] N. Zhang *et al.*, "Cation-Deficient Spinel ZnMn2O4 Cathode in Zn(CF3SO3)2
  Electrolyte for Rechargeable Aqueous Zn-Ion Battery," *J. Am. Chem. Soc.*, vol. 138, no. 39, pp. 12894–12901, 2016, doi: 10.1021/jacs.6b05958.
- [43] V. Soundharrajan *et al.*, "Aqueous Magnesium Zinc Hybrid Battery: An Advanced High-Voltage and High-Energy MgMn2O4 Cathode," *ACS Energy Lett.*, vol. 3, no. 8, pp. 1998–2004, 2018, doi: 10.1021/acsenergylett.8b01105.
- Y. Cheng *et al.*, "Highly Reversible Zinc-Ion Intercalation into Chevrel Phase Mo6S8 Nanocubes and Applications for Advanced Zinc-Ion Batteries," *ACS Appl. Mater. Interfaces*, vol. 8, no. 22, pp. 13673–13677, 2016, doi: 10.1021/acsami.6b03197.
- [45] F. Wan, L. Zhang, X. Dai, X. Wang, Z. Niu, and J. Chen, "Aqueous rechargeable zinc/sodium vanadate batteries with enhanced performance from simultaneous insertion of dual carriers," *Nat. Commun.*, vol. 9, no. 1, pp. 1–11, 2018, doi: 10.1038/s41467-018-04060-8.
- [46] T. Wei, Q. Li, G. Yang, and C. Wang, "An electrochemically-induced bilayered structure facilitates long-life," pp. 1–18, 2018.
- [47] M. Yan *et al.*, "Water-Lubricated Intercalation in V2O5·nH2O for High-Capacity and High-Rate Aqueous Rechargeable Zinc Batteries," *Adv. Mater.*, vol. 30, no. 1, 2018, doi: 10.1002/adma.201703725.

- [48] P. He *et al.*, "Sodium Ion Stabilized Vanadium Oxide Nanowire Cathode for High-Performance Zinc-Ion Batteries," *Adv. Energy Mater.*, vol. 8, no. 10, pp. 1– 6, 2018, doi: 10.1002/aenm.201702463.
- [49] C. Xia, J. Guo, Y. Lei, H. Liang, C. Zhao, and H. N. Alshareef, "Rechargeable Aqueous Zinc-Ion Battery Based on Porous Framework Zinc Pyrovanadate Intercalation Cathode," *Adv. Mater.*, vol. 30, no. 5, 2018, doi: 10.1002/adma.201705580.

Chulalongkorn University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล วัน เดือน ปี เกิด

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

กอกฤษต สองเมือง

30 มีนาคม 2529

batteries

วุฒิการศึกษา

, ที่อยู่ปัจจุบัน ป. ตรี 48/38 หมู่ 11 ตำบล บางรักพัฒนา อำเภอ บางบัวทอง จังหวัด นนทบุรี รหัสไปรญณี 11110

Flower-like W/WO3 as a novel cathode for aqueous zinc-ion

ผลงานตีพิมพ์

Chem. Commun. 57 (2021) 7549-7552.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University